

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkušja vsak dan sveder izvenredni modelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Državni zbor.

Drugo branje službene pragmatike. — Klerikalne ovire. — Modri čudež Šusteršičeve opozicije. — Klerikalni sovražniki uradništva in učiteljstva. — Nemško - napredni minister Hohenburger. — Ubogi pater Šilinger. — Sejno poročilo.

Dunaj, 21. maja.

Poslanec Čech, ki je danes kot referent odseka za državne uslužbenice začel razpravo o službeni pragmatiki, je upravičeno poudarjal, da je današnji dan za državne uradnike in sluge zgodovinskega pomena. Prvič poskuša Avstrija kodificirati veliki kompleks pravnih in materialnih vprašanj, ki obstojajo v njenem razmerju napram uslužbencem in nastavljenecem. To razmerje naj v bodoče sloni na zakonitih podlagah ter bodi tako odtegnjeno vplivom menjajočih se političnih kurzov in administrativnih nazorov. Pravice posameznega uradnika in sluge, kakor tudi njegove dolžnosti, naj bodo zasidrane na varnih temeljih državnega zakona in ne na spremenljivih črkah naredb in odredb, ki lahko menjajo vsak dan in proti katerim ni dovoljnega pravnega varstva. V tem leži velikanski principijalni pomen zakonske predloge, o kateri je začela danes zbornica v II. branju razpravljati.

O njenem praktičnem pomenu v materialnem in idealnem oziru smo že opetovano razpravljali. Odsek za državne nastavljenice je v dolgih sejah in debatah razmotrival o vseh podrobnostih, skušal izravnati v dolgotrajnih pogajanjih difference med vladno predlogo in lastnimi nazori ter izdelal končno elaborat, ki ga sedaj priporoča parlamentu v odobritev. Poleg odsekovih sklepov je prijavljenih cela vrsta manjšinskih predlogov — 34 v celem, ki se dajo deliti v dve kategoriji. Eni so radikalnejši, kakor odsekovi, drugi so reakcionarnejši. Značilno je, da so v tej drugi kategoriji zastopani edino naši klerikalci s 15 predlogi, katere priporočijo slavni zbornici, bo imel čast gospod dr. Korošec . . .

Debata o uradniški pragmatiki po tolikih razmotrivanjih in pogajanjih v parlamentu in izven parlamenta, ne more seveda nuditi kaj poseb-

nega in novega. Treba le konstatirati, da so se vsi današnji govorniki izjavili za odsekov predloge, imenoma zastopniki čeških narodnih socialistov, nemških krščanskih socialistov in Rusinov.

Včerajšnja optimistična prerokovanja, da bo debata v najkrajšem času končana, so se izkazala za pogrešena. Danes se računa le še z možnostjo, da se posreči dokončati do praznikov generalno debato, toda tudi to je dvomljivo, ker se nekatere stranke pripravljajo, da razpravo čim mogoče dolgo zavlečejo. Tako je danes sklenil klerikalni »Hrvaško-slovenski klub«, se »s kolikor možno velikim številom govornikov udeležiti debate«. Ni težko ugani, kaj to pomeni. Novega nimajo gospodje ničesar povedati, zato bodo povedali svoje znane ugovore in fraze trikrat in desetkrat. — In pri tem se bodo sklicevali še na svoje opozicijsko stališče! Kajti prav neverjetna resnica je, da se je danes »Hrvaško - slovenski klub« odločil, glasovati proti budgetnemu provizoriju, sklep torej, ki poudarja opozicijsko taktiko. Bogve, kako boli ta sklep gospoda dr. Šusteršiča (akoravno ni v nobenem oziru vladi nevaren), toda očitno je moral ugrizniti v kislo jabolko pod neodoljivim pritiskom one jugoslovanske javnosti, ki še vedno veruje, da so naši klerikalci zmogni in pripravljeni, se zavzeti za rešitev naših velikih narodnih vprašanj.

Radi verjamemo, da postajajo dalmatinski pravaši in pa istrski poslanci sčasoma slavnemu Šusteršičevemu »Enotnemu« klubu prav nekomodni privesek . . .

Računa se, da bo mogoče pod temi okolnostmi službeno pragmatiko šele sredi junija odsloviti. Da bi s 1. julijem postala zakon, tega pač ni mogoče trditi. Včeraj smo navedli glavne zapreke in težkoče, kot neka-ko tolažbo za uradnike in sluge pa hoče vlada državnim nastavljenecem priznati navedbenim potom s 1. julijem podobno draginski doklado, kakršno so dobili začetkom tekočega leta. Tako se je vsaj danes v krogih članov odseka za državne nastavljenice govorilo; potrjena ta vest seveda še ni.

V zadevi rusinskega vseučilišča se pogajanja komplicirajo. Poljski

šovinistični krogi so zagnali velik krik in vik in poljske deputacije, ki so bile danes v parlamentu, protestirajo prav ostro, da bi bil Lvov izbran za rusinsko vseučiliško mesto. Vlada naproti temu izjavlja, da bo kraj zakonito določen in to v popolnem soglasju z obema kluboma — poljskim in rusinskim. Rusinsko vseučiliško vprašanje pa je tudi pri Čehih in morda tudi pri Jugoslovanih zopet obudilo nekoliko zapostavljene univerzne akcije. Čehi se oglašajo zopet s svojo zahtevo po drugi univerzi v Brnu, Hrvaško - slovenski klub je sklenil prijeti z vlado nova pogajanja radi reciprocitete zagrebškega vseučilišča.

V parlamentu je danes živahno in delavno življenje. Najvažnejši odseki zborujejo, med njimi proračunski, brambni, vodocestni, tiskovni, ustavni, naučni, draginski. Na tem mestu je posebej omeniti tiskovni odsek, ki je nadaljeval razpravo o novem tiskovnem zakonu. Besedo je povzel tudi justični minister Hohenburger, katerega nazore je treba pribiti kot žalosten dokument razvoja nemško - naprednega politika. Hohenburger je za odstranitev porotnih sodišč v tiskovnih pravdah in za prepoved imunitiranja konfisciranih člankov. Pozitivno povedano: nemški napredni minister je za poostrejšo dosedanje konfiskacijske prakse, on bi rad izročil svobodo tiska še bolj cenzuri, preganjanju in nasilstvom. Take nazore razvija avstrijski minister v dobi, ko večina modernih držav tudi konfiskacijo popolnoma odpravlja, ozir. jo restringira na posamezne v zakonu natančno navedene izjeme!

O razpravi odseka bi se sicer dalo reči:

»Marta, Marta, le eno je potrebno«. Predvsem nujno je, da odpravi parlament nezmiseln reakcijsko preprosto svobodo kolportaze, ki je glavna ovira kulturno škodljivega nezadostnega razvoja avstrijskega časopisa. Zanimiva je bila tudi debata v naučnem odseku, kjer vsi govorniki poudarjajo nujnost učiteljske reforme. Z eno samo nečastno izjemo.

Tudi v tem odseku se je namreč pokazala prava natura naših klerikalcev. Proti ureditvi učiteljskih

plač so pričeli pravcato obstrukcijo ter danes zavlačevali razpravo z raznimi nesmiselnimi predlogi ter zahtevanjem poimenskih glasovanj. Tudi tukaj jim bo menda služil izgovor, da so opozicijski! S tem izgovorom pa ne bodo prikrili svojega naravnost besnega sovraštva proti učiteljstvu, kakor ne prikrijejo svojega sovraštva proti uradnikom.

Klerikalci hočejo tudi glasovanja pri službeni pragmatiki obstrukcijskično zavlačevati, oni, ki toliko vpijejo, da je ureditev državnih financ nujno potrebna se že danes obračajo proti izvedbi takozvanega malega finančnega načrta (zvišanje osebno - dohodninskega davka, davke na žganje, na avtomobile, šampanjec in totalizator), morda le iz tega vzroka, ker bi bila vlada pod tem pogojem pripravljena ustreči željam državnih nastavljenecv že s prvim julijem! Ker bi naj efekt te male finančne reforme predvsem koristil raznim vrstam bednih javnih uslužbencev — se klerikalci proti njej bojujejo!

Končno še eno veselo.

Poslanec pater Šilinger se danes jezi na vse pretege. Kjerkoli ga sreča kak češki napredni kolega, vsak ga vpraša, zakaj je tako slabobranil sveto katoliško stvar, kakor to izrecno konstatira »Slovenec«. Napredni češki listi bodo sedaj patru Šilingerju na podlagi merodajne sodbe slovenskih duhovnih gospodov upravičeno očitali, da je slab duhovnik, slab katolik. Quod erat demonstrandum. To vedno o klerikalcih trdimo, ne verjamejo pa nam tako dolgo, dokler si sami med seboj ne rečejo enkrat resnice v oči . . .

V naslednjem sejno poročilo. Zbornica je takoj začela z razpravo o službeni pragmatiki.

Generalni poročevalec Čech je poudarjal važnost današnjega dne za vse drž. uradnike in uslužbenice. Na pragmatiki je interesiranih nad 50.000 uradnikov, 26.000 poduradnikov in slug ter nad 33.000 paznikov. Uradnik naj v prihodnje ve, kako bodo rasli njegovi dohodki in bo mogel po tem urediti svoje gospodarstvo. Nič več naj ne čaka na to, da pojde njegov prednik v pokoj ali da umrje in plača njegova postane boljša, ka-

dar pride njegov čas, naj tudi ni zmožen za vodilno službo. Dosedanjim nevednim razmeram praktikantov bo tudi konec, ker dobe takoj adjutume. Poskrbljeno bo tudi za tiste, ki so se pripravljali na drž. službo, a so bili zaradi nezmožnosti zopet odpušteni in urejeno je tudi vprašanje o dopustih.

Češki posl. Konečný je pozdravil službeno pragmatiko kot prvi poskus urediti razmere dr. nastavljenca v nadi, da bo zbornica odstranila vse krutejšje določbe načrta, da ostanejo državljanske pravice uradnikov nedotaknjene in da stopi službena pragmatika s 1. julijem v veljavo.

Kršč. soc. Jerzabek je grajal, da vlada tako silovito nasprotuje § 31., 32., 202. in 203. predloženega načrta in je svaril, naj se uradnikom ne odreka kruha, za kateri prosijo.

Rusin dr. Dnistriansky je izjavil, da Rusini nimajo interesa na pragmatiki, ker hoče vlada z malim zboljšanjem prejemkov uradnike zaslužiti. Rusini odklanjajo načrt. Govornik se je potem bavil z rusinskim vseučiliškim vprašanjem in je rekel, da je vseučilišče za Rusine sveta stvar in da ne marajo vseučilišča, če ne bo v Lvovu.

Razprava o pragmatiki je bila na to prekinjena in je zbornica na to nadaljevala razpravo o hišnonajem-ninskem davku.

Načelniki strank so imeli danes posvetovanje s finančnim ministrom zaradi rešitve finančne reforme, a se niso mogli zediniti. Stranke bodo vladi pozneje naznanile svoje stališče.

Ustavni odsek se je bavil s premembo društvenega zakona. — Naučni odsek je imel dolgo debato o predlogah glede § 55. državnega ljudskošolskega zakona. — V tiskovnem odseku je justični minister Hohenburger izjavil, da je vlada pripravljena pritrditi odpravi objektivnega postopanja s pogoji: 1. postopanje pred porotniki naj se odpravi in naj tiskovne stvari sodijo sodniki s prisledniki - lajki; 2. Imunitiranje zaplenjenih tiskovnin naj se odpravi. — Brambni odsek je začel danes specialno debato o novem brambnem zakonu.

Prihodnja seja bo v sredo 22. t. m.

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Zupančič.

Prvi del.

(Dalje.)

Malo obledela je, malo shujšala, a še vedno je bila sveža, in mogoče še lepša, ker je imela drobnejši obraz. Zamrmrala je: »Strašen je, poglejte vs, da je izgubljen in me kruto muči. Povedala sem mu, da pridetel! A kje vam je kovčeg?«

Duroy je odgovoril: »Ostavlil sem ga na kolodvoru, ker nisem vedel, v katerem hotelu bi svetovali, naj se nastanim, da bi bil blizu vas.«

Pomisli! Jala se je, nato je povzela: »Stanovali boste tukaj, v vili. Vaša soba je že pripravljena. Vsak trenutek lahko zgasne, in če bi se zgodilo to po noči, bi bila sama. Takoj pošljem po vašo prtljago.«

Poklonil se je: »Kakor vam drago.«

»Sedaj pa pojdva gor,« je dejala.

Šel je za njo. V prvem nadstropju je odprla vrata in Duroy je uzrl poleg okna v naslanjaču, zavitega v odeje, bledega v rdečem žaru zaha-

jajočega solca, nekakega živega mrliča, ki ga je gledal. Komaj ga je spoznal; bolj uganil je, da je to njegov prijatelj.

V tej sobi je dišalo po bolezni, po zdravih čajih, po etru, po smoli, po vseh tistih neizraznih in težkih vonjih, ki plavajo po sobah, kjer diha jo jetičniki.

Forestier je mukoma in počasi dvignil roko:

»A, lej,« je dejal, »prišel si, da boš videl, kao bom umrl. Hvala ti.«

Duroy se je silil na smeh: »Videl. kako boš umrl! To ni ravno zabaven pogled in po kaj takega ravno ne bi prišel v Cannes. Prišel sem te pozdravit in malo počivat.«

Forestier je zamrmral: »Sedi,« in sklonil je glavo, kakor bi se zagloobil v obupna razmišljanja.

Dihal je hitro in hropeče, in včasih je zavzdihnil, kakor da hoče opomniti druge, kako je bolan.

Ko je žena videla, da ničesar ne govori, se je naslonila na okno, pokazala z glavo proti obzorju in je dejala: »To - le poglejte! Ali ni lepo?«

Pred njima se je spuščal z vilami obsejani breg prav do mesta, ki je v polukrogu težalo vzdolž obrežja, z glavo na desni naslonjeno na pomol, nad katerim se je dvigalo staro mesto s starodavnim stolpom na vrhu, in z nogami na levi pri rtiču Croisette, nasproti lérinskima otokoma. Ta dva otoka sta bila videti kakor dve zeleni marogi v čisto sinji vodi. De-

jal bi da plavata kakor dva ogromna lista, tako ploščata sta bila videti s te višine.

In čisto v daljavi, zapiraje obzorje na drugi strani zaliva, iznad pomola in stolpa, je risala dolga veriga sinjakstih gora na jasnem nebu bizarno in očarljivo črto, tu zaokroženih, tam razprtih in špičastih grebenov; na koncu te vrste je strmela v nebo velika piramidasta gora, katere vznožje se je kopalo v morju.

Gospa Forestier je pokazala proti nji: »To je Esterel.«

Nebes za mrčasnimi vrhunci je rdel v krvavo zlato sijajni, ki je slepila oči.

Duroya je nehote prevzelo veličje tega solnčnega zahoda.

Ker ni našel drugega dovolj slikovitega izraza, da bi dal duška svojemu občudovanju, je zamrmral:

»O, da, čudovito je to!«

Forestier je dvignil glavo proti svoji ženi in jo je zaprosil:

»Daj, malo zraka!«

Odgovorila mu je: »Čuvaj se, pozno je, solnce zahaja, utegnil bi se zopet prehladiti, in sam veš, da ti to v tej bolezni ne priduže.«

Mrzlično in slabotno je zamahnil z roko, kakor da hoče stisniti pest, togotno se je namrdnil in z obrazom človeka, smrti zapisanega, z obrazom, ki mu je bilo v tej spačnosti le še bolj poznati, kako so mu ustnice vele, lica splahnela in kako mu bodejo vse kosti izpod kože, je zamomljal: »Če ti pravim, da se du-

šim. Kaj ti pa to de, če umrem dan prej ali dan pozneje, ko so mi tako in tako ure štete . . .«

Odprla je okno na stežaj.

Veter, ki je zavel v sobo, je objel vse tri kakor poljub. Bila je mehka, mila, mirna sapica, pomladna sapica, že prepojena z vonjavami grmovja in otmotnega cvetja, ki raste na tem obrežju. V njih si razločil čvrsti duh po smoli in ostro dišavo evkaliptov.

Forestier je vžival ta zrak s kratkimi, mrzličnimi dihi. S skrčenimi prsti je grabil po oprimih svojega naslanjača in je rekel z nizkim, žvižgajočim, razsrjenim glasom: »Zapri okno. Slabo mi de. Rajši bi poginil v kleti.«

In žena je počasi zaprla okno, potem je pritisnila čelo na šipo in je zrla v daljavo.

Duroy je bilo nerodno, rad bi bil govoril z bolnikom, da bi ga potolažil.

A nič pomirljivega se ni mogel domisliti.

Zajecjal je: »Torej ti ni bolje, odkar si tukaj?«

Prijatelj je nestrpno in potrto skomiznil z rameni: »Saj vidiš!« — In iznova je povzel glaslo.

Duroy je zopet poprijel besedo: »Bogme, v primeri s Parizom je tukaj presneto lepo. Tam smo še čisto v zimah. Sneg, sodra, dež, in tema, da je treba prižigati luči že ob treh popoldne.«

Forestier je prašal: »Pri listu nič novega?«

»Nič novega. Tebe nadomešča mali Lacrin, ki je izstopil od »Voltairea«, a ni še goden. Čas je, da se vrneš ti!«

Bolnik je zajecjal: »Jaz? Jaz bom pisal poslej svoje članke šest čevljev pod zemljo.«

Ta fiksna ideja se je pojavljala, kakor udarec zvonovega klavira ob vsaki priliki, prikazovala se je neprestano v sleherni misli, v sleherni besedi.

Dolg premolk je nastal; bolesten in globok molk. Zar solnčnega zahoda je polagoma gasnil; gore so črnele na rdečem nebu, ki je potemnevalo. Barvasta senca, prvi somrak, pršeč iskre okoli pojemajoče žrjavice, je prišla v sobo in bilo je, kakor da slika pohištvo, stene, opone in kote s svojimi zamolkimi in škrilatastimi toni. Zrcalo nad kaminom, iz katerega se je odbijal blešč obzorja, je bil kakor krvava plošča.

Gospa Forestier se ni genila, ves čas je stala s hrbtom proti sobi, z obrazom na šipah.

In Forestier je spregovoril s presekanim, dušecim se glasom, da ga je bilo groza poslušati: »Koliko jih bom še videl, solnčnih zahodov? . . . Osem . . . deset . . . petnajst ali dvajset . . . morda trideset, več ne . . . Vi imate še časa, vi drugi . . . jaz, z menoj je pri kraju . . . In ko me ne bo več . . . pojde vse naprej, kakor da sem še na svetu . . .« (Dalje prih.)

Italijansko - turška vojna.

Izgnani Italijani.

»Sabah« poroča, da opravičuje turška vlada izgnanje Italijanov iz Turčije, zlasti s tem, da so Italijani na Rodosu vieli civilne uradnike ter jih odpeljali kot vojne vjetnike v Italijo, kar je v nasprotju z mednarodnim pravom in s tem, da bo imelo zasedenje Rodosa, ki pa ne bo na nadaljni razvoj vojne nič vplivalo, imelo za posledico še hujše sovraštvo proti Italijanom. »Jeni Gazetta« izreka svoje priznanje vladi, da je poglajala Italijane iz Turčije.

Zopetna zatvoritev Dardanel.

Kakor se poroča iz Carigrada, so Italijani zasedli Sporade do Samosa. V očigled upravičenemu domnevanju, da bodo Italijani zasedli tudi še druge turške otoke, je sklenil turški ministrski svet, da bo Turčija takoj zopet zaprla Dardanele, čim bi Italijani zasedli otok Mitilene.

Rusija in Turčija.

Ruski zunanji minister Sazonov je mnenja, da je mogoče rešiti italijansko-turški spor na ta način, da priznajo velesile priklonjenje Tripolitani in Cirenaike kot akt »notranje« italijanske zakonodaje, ki bi časti (!) Turčije nič ne škodoval. Italija naj bi ostala v priklonjenih (pa še dolgo ne podjarmljenih) provincijah kakor Angleška v Egiptu. Zato bi morala Italija zopet odstopiti Turčiji vzete otoke in priznati gotove gospodarske privilegije. Ruski poslanik Louis je imel nalogo, da sporoči francoski vladi povodoma svojega potovanja v Pariz, ta načrt Sazonova.

V nekaterih listih se je pojavila vest, da namerava Italija zasedati tudi še druge otoke v Egejskem morju. To zasedanje otokov, ki niso nikjer utrjeni in se ne morejo dolgo ustavljati premoči Italijanov, in ki poleg vsega tega tudi nimajo nikakršnih, ali pa samo nezadostne posadke, ni še nobeno junaštvo, vendar pa to zasedanje otokov dobro vpliva na italijansko javno mnenje. Tudi upajo Italijani, da jih pripelje tak pritisk na Turčijo bližje zaželenemu miru. Psihologično je to razumljivo, toda politika pogosto s psihologijo posameznika ne računa. Preveč je interesiranih držav v Egejskem morju in države se ne strašijo italijanskih vojnih ladij. Dasiravno ostanejo nevtalne, vendar nikakor ne bodo gledale mirno, kako Italija z nenasišnim apetitom požira otok za otokom, zlasti ne, ker imajo tudi druge države precej dober apetit za orijentske otoke. Mogoče je sicer, da Italija zasede še par drugih otokov, dolgo pa to ne bo šlo, zlasti zato ne, ker bi se oglasile še druge države. Že to, kar je storila Italija sedaj v Egejskem morju, ne bo držalo, kadar pride do miru, še manj pa ono, kar bi utegnili še v prihodnosti storiti. Evropska tajnost je, da Italija sama nikdar ne bo dobila vseh turških otokov, tudi če bi jih mimogrede zasedla do zadnjega. Ti otoki so rezervirani sedeži tudi za druge države in s teh se ne bodo dale izpodrinuti.

Stajersko.

Hud mraz v Hrastniku. V gostilni Killer je postajalo vedno »kühler« in »kühler« tako, da je najemnik Cizel — zmrazil... Za njim vze v najem to nemško gostilno dospel narodnjak Plaznik, katerega bo seveda g. Killer tudi — ohladil, da bo mogel treznejše misliti.

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer, (Dolje.)

Osmi del.

Velika kompanija.

I.

Taborišče.

Bil je čudovito lep dan vročega italijanskega poletja, ko je mala četa jezdecov jahala na grič, od koder je bil razgled po eni najlepših toskanskih pokrajin. Na čelu je jezdil vitez, opravljen s čudovito finim luskastim oklopom. Na glavi je imel klobuk iz temnozelenega baržuna z velikim peresom. Sledila sta mu dva moža: eden je nosil njegov šljem in sulico, drugi je vodil njegovega bojnega konja. Kavalir je bil lep mož; obraz njegov je bil brnaste barve, izpod klobuka pa so mu padali črni kodri na obrbico lica. Videlo se mu je, da je žalosten. Nadalje je vitez sledilo še kakih deset od glave do nog oboroženih jezdecov, ki so tiho med seboj govorili in na katerih je vse kazalo, da niso na jugu doma. Zadnji je jezdil velikanski mož, ki je nosil bogato okrašeno bandero z napisom »Sam med razvalinami«.

Razgled je bil krassen in pokrajina je kazala vse večje lepote. Vitez

Turnerji v Hrastniku so imeli pretekli teden zopet svoje »vaje«, pri katerih je bilo več — z noži obkanih. In tem ljudem — so našli direktorji naklonjeni...

Iz Celja. (Liberalne nelojalnosti.) Mariborska »Straža« nam v petkovi številki našteva raznolike nelojalnosti, ki smo jih, reveži »liberalci«, zakrivali napram klerikalcem s tem, da smo nedavno tega očitali v »Slovenskem Narodu« klerikalnim poslancem njihovo, obrtništvu neprijazno stališče in pa da so razni dopisniki »Slovenskega Naroda« kritizirali volilno delo in volilne priprave sloveskih klerikalcev v Kamnici pri Mariboru. Konstatiramo najprej, da smo storili eno, kakor drugo v dostojni in stvarni obliki. Res je, da so slovenski klerikalci preprečili imenovanje enega slovenskega spodnještajerskega obrtnika v državni obrtni svet. Državni poslanec Roblek in dr. Plojsta intervenirala pri takratnem trgovskemu ministru dr. Weisskirchnerju, naj se imenuje v državni obrtni svet gosp. Jakob Zadravec, paromljar v Središču. Weisskirchner je napol obljubil, rekel je pa, da mora tozadevno še govoriti s poslanci S. L. S. Pri drugi intervenciji enega izmed imenovanih poslancev je pa Zadravecovo imenovanje odklonil in dal spoznati, da je klerikalcem ta oseba nepovoljna. Sami tudi klerikalci nimajo nobenega zmožnega človeka — in zato raje nobenega, kakor slovenskega naprednjaka! »Straža« pravi nadalje: »Naši poslanci se vedno z vneto potegujejo za naše obrtniške.« V dokaz — Verstovski predlogi v draginskem odseku, potegovanje za Krennove predloge v štajerskem deželnem zboru, bojnotno hujskanje »Straže« in »Slovenskega Gospodarja« proti slovenskim obrtnikom itd. Ljubi prijatelji okrog »Straže«, kaj bi se hlinili obrtnikom! Če hočete biti dobri agrarni poslanci, že eo ipso ne morete biti izvrstni zastopniki obrti in male industrije. Kot dobre Slovence bi vas moralo veseliti, da se obrtništvu giblje — kaj več pa ne morete storiti, če hočete biti odkritostni. In če vam to naravnost povemo, smo »nelojalni«, kaj ne? In zato nas »Straža« v zgoraj citiranem članku imenuje »politične smrdokavke, ki se najbolje počutijo na ognjišču in smetišču.« »Wes das Herz voll ist, des geht der Mund über« — drugače ne moremo reči na ta srečni izliv glasila katoliškega duhovništva.

V Sevnici se vrši dne 14. julija 1912 okrožni izlet brežiškega okrožja. Obenem se vrši takrat tudi ustanovni občni zbor sevnškega »Sokola«. Ker prevzame stroške tega izleta novi naš »Sokol«, prosimo društva v bližini, da na ta dan ne prirejajo veselice, da se nas obvaruje deficita. Čisti dobiček je namenjen za nakup orodja.

Društvene prireditve. Ciril Metodova podružnica na Vranskem priredi na Binkošti in binkoštni ponedeljek pri Turnškem v Prekopi tekmovalno kegljanje na dobitke. Začetek vsakokrat ob 3. popoldne, konec ob 8. zvečer. Vabljeni so vsi člani in prijatelji podružnice! — V Bočni pri Gornjem gradu se vrši v nedeljo, dne 2. junija v stari šoli šolarska veselica s petjem, igrice in deklamacijami. Čisti dohodek se porabi za šolarski izlet v Logarjevo dolino. Za okoličane se prireditve ponovi dne 16. junija. — Vojaske - veteransko in podporno društvo pri Sv. Marku niže Ptuj priredi na binkoštni ponedeljek popoldne pri gostilničarju Strelec, po domače Spanu v

Prvencih št. 13 vrtno veselico z godbo in srečolovom. Če bo vreme neugodno, se vrši veselica prihodnje nedelje. — Prostovoljni požarni brambor na Vitanu je daroval ormoški okrajni odbor znesek 100 K in ormoška okrajna posojilnica znesek 20 K. — Obema prav pristrana hvala!

Za slovensko šolo v Mariboru se mariborski Slovenci resno trudijo ter so nabrali že lepo vsotico za mariborske Slovence in Slovence sploh toliko potrebno stavbo. Pri vsaki priliki se zbirajo darovi za slovensko šolo, ki je krvavo potrebna, da se odtegne mariborska slovenska mladina pogubonosnemu vplivu nemške šole. Sedaj je gosp. Weixl, trgovec v Mariboru razložil krasne razglednice v večkratnem barvotisku v prid slovenski šoli v Mariboru. Razglednice so zelo lične in je motiv vzet iz pesmi S. Gregorčiča: »Njega ni...« Dobijo se po vseh trgovinah z razglednicami ter pri založniku gosp. V. Weixlu v Mariboru. S tem, da kupujete te razglednice, pomagajte čimprej udeležiti hrepenenja mariborskih Slovencev po slovenski šoli.

Iz Maribora. Za drugo zasedanje mariborskega porotnega sodišča so bili izzrebani sledeči gg.: za glavne porotnike: Franc Pergler, kolar; Fr. Podgoršek, bandažist; Jože Sagaj, hišni posestnik; Albert Stauder, gostilničar; Peter Truč, lesni trgovec; Peter Wressnig, gostilničar, vsi iz Maribora; Peter Lorber, mlinar v Zgor. Porčiču; dr. Milan Gorišek, odvetnik pri Sv. Lenartu v Slov. goricah; Franc Sabeder, posestnik v Zg. Koreni; Anton Baumgartner, posestnik v Pernicah; Franc Wollmaier, posestnik v Vurmatu; Janez Böhm, mlinar v Framu; Alfonz Högenwarth, trgovec v Framu; Franc Korman, posestnik v Kumu; Janez Pinterič, posestnik v Rušah; Miha Sernc, trgovec v Rušah; Janez Reibenschuh, posestnik v Pobrežu; Stefan Pliberšek, posestnik v Zgor. Bistrici; Andrej Mahorič, gostilničar v Makolah; Stefan Poherc, posestnik v Selah; Janez Caks, pek v Slov. Bistrici; Janez Molitor, lekarnar; Ludvik Šoštarčič, trgovec, oba iz Ptuja; Adalbert Perko, trgovec v Ormožu; Karol Korath, tovarniški uradnik v Črešnjevcih; Vincencij Steinbrenner, oskrbnik v Negovi; Janez Hrašovec, posestnik pri Mali Nedelji; Aleksander Anošek, posestnik; Fric Zemljik, posestnik; Franc Wirth, steklar, vsi iz Ljutomer; Alojzij Bruderman, posestnik v Marnbergu; Edvard Pivec, posestnik v Ribnici na Pohorju; Jože Ptačnik, posestnik v Ribnici na Poh.; Pavel Osrajnik, posestnik v Vuhredu. Nadomestni porotniki so gg.: Janez Andraschitz, trgovec; Viljem Brenner, pek; Pavel Drogenik, mizar; Alojzij Frei, hišni posestnik; Jože Kaučič, trgovec; Makso König, lekarnar; Aleksander Letonja, krojač; Janez Leveš, hišni posestnik; Jože Leyrer, mesar, vsi iz Maribora.

Telovadno društvo »Sokol« pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah priredi na binkoštni ponedeljek, dne 27. maja t. l. pešizlet k Sv. Barbari pri Mariboru. Sestanek v gostilni Čeh pod cerkvijo ob 3. popoldne. K temu izletu, katerega se udeležite tudi telovadni društvi »Sokol« iz Maribora in Ptuja, se vsi prijatelji Sokolstva vladno vabijo.

Iz Ljutomer. Klerikalci so si povsod enaki! V Ljubljani so ukradli slovenski vsučiliščni zaklad, v Ljutomeru pa — sklad za slovensko meščansko šolo. Okrajna posojilnica, ki je po zaslugi bivšega ljutomerskega kaplana Škamleca in znanega Jošta sedaj popolnoma v klerikalnih rokah,

je na zadnjem izvanrednem občnem zboru na predlog kaplana Kosa (koliko je pač ta kaplan delal v okrajni posojilnici?) naklonila salezijanskemu samostanu v Veržaju 15.000 K kot brezobrestno posojilo. Denar se vzame od Kukovčeve ustanove, namenjene za ustanovitev slovenske meščanske šole v Ljutomeru, ako bi bilo pa to nemogoče v doglednem času, naj bi se porabila ustanova za razširjenje sedanje enorazredne (!) realke v Ljutomeru vsaj v nižjo realko. Kosov predlog je zagovarjal z vso, možakarju takega kalibra lastno preračunjenostjo »nad« - revizor Pušenjak. Ker je posojilniški tajnik g. Misja prečital pred razpravo besedilo I. Kukovčeve ustanove, se je Pušenjak izrazil, da ni na meščansko šolo v Ljutomeru v doglednem času niti misliti — zato je bolje, da denar požro menihi, ki so se bogve kot priklatali v Veržaj, kaj ne? Da se lažje doseže večina za sprejem sličnih predlogov, so vpeljali klerikalci za one posojilnične člane, ki se udeležujejo odborovih sej in občnih zborov (!), dnevnino. Vzorni združniki!

Iz Ljutomer. G. Ivan Kryl, učitelj na realki in posestnik v Ljutomeru, je praznoval te dni svojo 70letnico. Jubilar službuje na naši realki že 42 let in je vzgojil mnogo učencev, od katerih jih je sedaj veliko število v častnih in visokih službah. Kot rojen Moravan, je bil vedno svojemu narodu zvest in navdušen za napredek slovanske stvari. Vrlemu učitelju in rodoljubu tudi naše srčne čestitke. Še na mnoga leta!

Iz Veržaja pri Ljutomeru. V naš trg so se naselili zadnji čas »Čuki«. Zelo so »gingavi« in zdi se nam, da se ne bodo nikdar »speljali«. Neki pisarček je zbral skupaj par fantičev, med njimi pol tuceta šoloobveznih otrok in s to družbo se igra »Čuke«. Nevarna reč ni, kvečjemu smešna.

Drobne novice. Velika go-ljučija z živinskimi potnimi listi. »Gr. Volksbl.« poroča, da so različni ogrski trgovci z živino že dlje časa spravljali živino brez pravih potnih listov čez ogrsko in hrvaško mejo na Stajersko. V zadnjem času se je bojda dirigiralo čez 1000 glav goveje živine na razne spodnje in srednještajerske sejme, da bi se jih tam s ponarejenimi potnimi listi prodalo. V Gradcu so dobili 100 in v Wildonu 40 glav take živine. — Zaprli so v Ptuj nekega Hrvata Karla Silvinca zaradi raznih goljufij. Izdaja se je za trgovca Sebastijana Ritzingerja iz Brucka ob Muri. — Sirovež. Tovarniški delavec Janez Geršak v Gaberju pri Celju je na Križev popaval celi dan po različnih gostilnah in prišel zvečer pijan domu. Tam je začel svojo ženo psovati, ji očitati nezvestobo in jo pretepati. Ker ji je grozil tudi z nožem, je zbežala v občinsko hišo. Geršaka se je ovadilo sodnji. — Iz Šmarja pri Jelšah. Te dni so vlomili neznani tatovi v klet Florijana Šketa, ležečo na »Škofiji«. Odneli so za prilično 30 kron vina in žganja. Navzlic marljivemu zasledovanju, še orožniki dosedaj niso dobili tatov. — Iz Celja. Porotno sodišče je v ponedeljek obsodilo pomožnega delavca Karla Lubja iz Zavodne zaradi različnih tatvin na tri leta težke ječe.

Koroško.

Na poti v bolnišnico je umrl 61-letni zasebnik Alojz Pavrič iz Gospe-svete. Našli so ga mrtvega na cesti v celovškem predmestju.

Utonil je posestnik in gostilničar J. Oberger v Krnskem mostu. Peljal

je domov z enovprežnim vozom pivo. Med potjo je padel v Krno tako nesrečno, da je priletel z glavo v skalo in oblezel v vodi. Konj je obstal z vozom ob obrežju toliko časa dokler niso prišli domačini, ki so ravno vsled tega opozorjeni začeli iskati gospodarja in ga našli v vodi. Ponesrečenec je zapustil vdovo s 5 malimi otročki.

Požar v Tinjah. Včeraj je izbruhnil ogenj pri posestniku Šimnu Osonu po domače pri »Tončku« v Trinjah. Ogenj je uničil hišo in 2 gospodarski poslopji z vsem inventarjem. Ljudje so se rešili. Škoda je velika in le malenkostno krita z zavarovalnino. Kako je nastal ogenj še ni dognano, skoro gotovo pa je, da je ogenj podtaknil maščevalec. Uvedli so strogo preiskavo.

Primorsko.

Zmaga naprednjakov v Kanalu. Pri občinskih volitvah v Kanalu so zmagali v vseh treh razredih naprednjaki. Klerikalci so se trudili na vso moč, da iztrgajo napredno občino naprednjakom, in si jo osvojili, toda zaman je bil njihov trud in več kot dveletno zakonito in hinavsko delo. Občina je in ostane napredna.

Stavka zidarjev v Gorici. V Gorici so začeli stavkati zidarji. Zahtevali so že delj časa, da naj se jim skrajša delavni čas za pol ure na dan, to je na 8 in pol ure, in da se vsak delodajalec obrne, če potrebuje zidarje na društvo zidarjev. Ker delodajalci tem zahtevam niso hoteli ugoditi so pričeli zidarji stavkati.

Porotno zasedanje v Gorici se prične 24. junija.

Umrja je v Vrtojbi gospa Emilija Maraž, soproga znanega veleposestnika in gostilničarja Jakoba Maraža.

Regulacija Soče. Dne 1. junija otvorijo v Gradišču tehnični urad za regulacijo Soče. Urad bo vodil inženir Hassler, kateremu sta dodeljena še dva inženirja za hidravlična dela.

Velika razsvetljava divaške jame. Cesarjeviča - Rudolfa jama v Divači bo na binkoštno nedeljo, dne 26. t. m. sijajno razsvetljena od 3. do 7. ure popoldne. — Vstopnice po 1 K za osebo se dobe pred vhodom jame.

Porotno sodišče v Trstu. Včeraj se je vršila pred tržaškimi porotnim sodiščem obravnava proti 20letnemu delavcu J. Parovelu zaradi hudo-delstva ropa. Parovel je popaval 23. oktobra l. l. s svojim tovarišem Zidaričem v Žavljah, zvečer pa ga je na poti domov napadel in mu ukradel srebrno žepno uro z verižico, dežnik in en tolar za pet kron. Ker k obravnavi glavna priča Zidarič ni prišel, sta stavila državni pravdnik in zagovornik razne predloge, nakar so po zaslišanju več prič obravnavo preložili, da počaka zvečer sodni sluga Zidarič v svojem stanovanju, da mu dostavi povabilo, katerega mu do sedaj niso mogli dostaviti. Obravnava se danes nadaljuje, če dobe glavno pričo Zidariča.

Grški kralj v Trstu. Včeraj je priplula v Trst grška kraljeva jahta »Amphitrite«, na kateri je bil vkrcan grški kralj Juri s svojim sinom Krištofom in spremstvom. Kralj potuje incognito v Kodanj, da se udeleži pogrebnih slavnosti po svojem bratu, umrlem danskem kralju Frideriku. Kralja je sprejel v Trstu grški generalni konzul dr. Varatas, ki se je peljal na kraljevo jahto. Kralj je ostal cel dan na jahti, in se je odpeljal zvečer z brzovlakom čez Solnograd v Berlin. Njegova jahta bo

»Ne, gospod! Nasprotno — reklo se mi je, da so vse tukajšnje sulice odšle od tod in se pridružili veliki kompaniji Fra Moreala. Ker daje dobro plačo in je z njim narediti mnogo plena, si je pridobil naklonjenost najemnikov vseh toskanskih gospodov.«

Komaj je bil končal, se je rog novič oglasil od tamkaj, kakor prej, v odgovor pa je zadonelo kratko bojevitno kričanje za hrbotom jezdecov. Obenem so od spredaj in od zadaj navalile velike oborožene množice na četo.

»Za boga, za cesarja in za Colonne«, je zaklical vitez in je zaprl svoj vezir. Trdno strnjena in s povešenimi sulicami se je četa zapodila na sovražnika. Vsled tega naskoka je padlo kakih dvajset sovražnikov, ki so tako naredili skozi svoje vrste prehod. Vitez in njegovi vojniki so se zapodili skozi ta prehod in zdirjali po strmih gričih navzdol. Za njimi je letela prava toča pušč, ki pa niso nikomur škodovala, ker so imeli jezdecu oklope.

»Če nimajo konji, smo rešeni«, je zaklical vitez.

Res se je kazalo, da jih sovražnik ne misli preganjati, kajti ostal je na griču in se zadovoljil s tem, da je gledal beg napadene čete.

Jezdci so dospeli ob ovinek ceste in zagledali pred seboj ravnino,

kjer je bila razpostavljena dolga vrsta jezdecov.

Vitez se je s svojo četo ustavil — naprej ni bilo mogoče iti — nazaj tudi ne — vsaka pot je bila zaprta. Jezdci so najprej pogledali na sovravnika, potem na svojega zapovednika.

»Če hočeš, poveljnik«, je dejal vodja tujih vojakov, opazivši vitezo-vo neodločnost, »se bomo vojskovali do zadnjega moža. Med vsemi Italijani, kar sem jih spoznal, si ti edini, za katerega bom rad umrl.«

Temu iskrenemu priznanju so drugi vojniki pritrdili in se usuli okrog viteza.

»Ne, hrabri moji dečki«, je rekel Colona in zopet odprl svoj vezir. »Po tolikih doživljajih nam pač ne more biti soleno, da bi v tako neslavnem boju propadli. Če so to — kakor kaže vse — razbojniki, si bomo svobodni odhod kupili, če so nato vojščaki kakega velikaša, potem z njihovo vojno itak nimamo ničesar opraviti. Dajte mi zastavo miru — jaz pojezdím k njim.«

»Ne, ne, gospod«, se je oglašil Giulio. »Taki razbojniki ne spoštujejo zastave miru. Nevarnost je —«

»In ravno tej klubuje Vaš poveljnik! Hitro!«

Vitez je vzel zastavo in je počasi jahal proti sovražnim jezdecem. Ko se jim je približal, je njegovo izkuše-

no oko obkudovalo lepoto in moč njihovih konjev, izbornost vse vojaške opreme in krepki red v dolgi blesteči vrsti.

Ko je dospel do cilja, so ga vojniki pozdravili. Bandero je blestelo v solncu.

»Plemeniti gospodje«, je dejal vitez, »prihajamo kot glasnik in obenem kot poveljnik tiste male čete, ki je prav kar utekla nepričakovano naskoku oborožencev na onem griču. Kot vitez in vojak zahtevam od vitezo-vo v vojakov pomoč in postavljam svojo četo pod zaščito vašega poveljnika. Peljite me k njemu.«

»Gospod vitez«, je odgovoril vodja jezdecov, »meni je žal, da moram ustaviti tako viteškega gospoda, toliko bolj mi je žal, ker vidim na banderu grb ene najmočnejših hiš cele Italije. Toda mi imamo stroge ukaze in moramo vsakega oboroženca peljati v tabor našega generala.«

»Ker me dolgo ni bilo v moji domovini«, je rekel vitez, »mi ni znano, da se je na Toskanskem začela vojna. Dovolite mi, da vprašam, kdo je vaš general in kdo je sovražnik.«

Vodja se je nasmehnil.

»Gautier de Montreal je general velike kompanije in njegov sedanji sovražnik je Florenca.«

(Dolje prihodnjič.)

ostala v Trstu, dokler se ne vrne kralj iz Kodanja.

Neprevidno ravnanje z orožjem. Matija Labinja, 16letni delavec v Trstu je prišel v obisk k šoferju Finku. V predalu njegove mize je našel Labinja samokres. Ko ga je ogledaval se je samokres izprožil in krogla je zadela 4letno Finkovo hčerko v glavo. Otrok so odpeljali smrtno ranjenega v bolnišnico. Labinjo so aretirali.

Ribijski trg v Trstu je sedaj zelo bogat bodisi domačih in tujih rib. Cene so padle pri vseh ribah in je postal trg zelo živahen.

Razdelitev darov strelcem gorskih polkov.

Včeraj je bilo zaključeno tekmovalno streljanje moštva gorskih polkov.

Ob tej priliki so se razdelili ob 7. zvečer v veliki dvorani hotela »Union« darovi, pri kateri razdelitvi so bili navzoči razen ljubljanskega župana dr. Ivana Tavčarja in podžupana dr. Karla Trillerja ter stacijskega poveljnika fml. Kusmaneka še fml. Winkler, domobranski divizionar v Gradcu, fml. Tschurtschenthaler, domobranski divizionar v Inomostu, gmi. pl. Stöger - Steiner in gmi. Schmidt - Füssina ter deželni predsednik eksel. Schwarz, nadalje dvorni svetnik Kliment, deželni svetnik Kulavics, in drugi. Ekselencia fml. Kusmanek je nagovoril moštvo gorskih polkov v jedrnatih besedah ter poudarjal važnost tekmovalnega streljanja, zlasti z ozirom na tovarštvo. Čestital je strelcem na njih sijajnem uspehu s stališča športa in iz vojaškega stališča, ter želel, da naj bodo, kadar se vrnejo k svojim polkom, vzgled svojim tovarišem. Tudi v svojem poklicu naj se vedno zanimajo za take prireditve, ki so naši domovini v korist in za katere se bo državna uprava vedno zanimala. Da dobi posebno priznanje svoje izvečbanosti, je

Njega veličanstvo, naš cesar odredil, da nosi najboljši strelce vidno znamenje svojega ministrstva v podobi častne medalje. S trikratnim vzklikom na Njega veličanstvo, najvišjega vojnega zapovednika, je končal fml. Kusmanek svoj govor, med tem ko je godba zasvirala »Cesarsko himno«. Nato se je vršila razdelitev darov. Razdelili so darove fml. Kusmanek in polkovnik domačega domobranskega polka Zahradniczek ter major pl. Loeser in stotnik Gasser. Veliko potovalno darilo, ki je je poklonil nadvojvoda Friderik, — cesarjev kip v bronu, — je dobilo moštvo 3. deželnega strelskega polka. Ker je to moštvo že tretjič dobilo to darilo, ostane darilo za vedno pri polku. Kot mojstrski strelci in s cesarjevo častno svetinjo so bili odlikovani Albin Jordan, 3. deželnega strelskega polka, ki je dosegel v 10 streljih 55 točk, drugo darilo je dobil domači strelce Alojzij Cenar (10 strelcov, 50 točk), dobil je zlato uro, ki jo je darovala mestna občina ljubljanska, tretje darilo, ki je je dala mestna občina v Kamniku, je dobil četovodja Josip Teršič (10 strelcov, 50 točk), tudi od domačega polka. V celem je bilo razdeljenih samo na »Cesarjevi tarči« 86 daril.

Dnevne vesti.

+ Jugoslovanski kongres. Kakor je znano, je politično društvo »Edinost« v Trstu pretekli mesec sprejelo resolucijo, v kateri predlaga, naj se v Trst skliče kongres jugoslovanskih politikov avstro - ogrske monarhije. To svojo resolucijo je društvo poslalo raznim uglednim jugoslovanskim parlamentarcem v Avstriji, na Hrvaškem in v Bosni, s prošnjo, naj izrazijo svoje mnenje o navsvetovanju kongresu. Temu pozivu se je prvi odzval ljubljanski državni poslanec dr. Vladimir Ravnihar, ki je poslal političnemu društvu »Edinost« pismo, v katerem v polnem obsegu odobrava sproženo idejo. Sedaj se je odzval tudi dalmatinski deželni glavar in načelnik »Dalmatinskega kluba« v parlamentu dr. Vicko Ivčević, ki je poslal društvu »Edinost« v Trstu to - le pismo:

»Na Dunaju, 18. maja 1912.

Ugledni odbor!

Vaše velečeno pismo, ki poudarja potrebo, da bi se v Trstu vršil sestanek Jugoslovancev v svrhu posvetovanja o skupnih višjih interesih, je došlo v moje roke šele pred par dnevi; ker me ni našlo tukaj, pa je bilo poslano v Zader, kjer me tudi ni našlo, dokler mi ni bilo zopet poslano na Dunaj. Zato je pismo ostalo dosedaj brez odgovora.

Poslanci »Dalmatinskega kluba« priznavajo, da bi bilo skupno

posvetovanje o skupnih interesih koristno in da bi bilo potrebno, prirediti sestanek v Trstu, ako bi vse skupine pristale na to.

Izvolite sprejeti izraz mojega odličnega spoštovanja

vdani

dr. Ivčević.

Pozivu političnega društva »Edinost« v Trstu se doslej še niso odzvali: predsednik hrvaško - srbske koalicije dr. Bogdan Medaković, predsednik saborskih klubov v Sarajevu in predsednik »Hrvaško - slovenskega kluba« dr. Ivan Šusteršič. Kakor smo prebricali, da bodo na pismo političnega društva »Edinost« še odgovorili dr. Medaković in predsednik bosanskih saborskih klubov, tako smo globoko uverjeni, da bodo Tržačani in ostali Jugoslovanci zaman čakali na odgovor dr. Ivana Šusteršiča kot predsednika »Hrvaško - slovenskega kluba«.

+ Klerikalni tolovaji na delu. Včerajšnji »Slovenec« je priobčil med »Ljubljanskimi novicami« to - le hudobijo: »O bivšem županu Hribarju se mnogo govori po Ljubljani. Poizvedeli smo, da se je g. Hribar odpeljal iz Ljubljane tik pred Ribnikarjevo aretacijo z navadnim vlakom, ki odpelje iz Ljubljane ob 7. uri 30 minut dopoldne proti Zidanemu mostu. Kadar se g. Hribar vrne, bomo poročali.« — Namen te novice je prozoren. Klerikalni lopovi bi radi javnosti sugerirali mnenje, da je ravnatelj Ivan Hribar — pobegnil iz Ljubljane, češ, da je z ozirom na Lampetovo denunciacijo in Ribnikarjevo aretacijo imel slabo vest. Takšno nizkotno insinuacijo morejo spočiti samo takšne propadle in ničvredne duše, kakršne so Lampe, Štefe e tutti quanti, ki so se že nesčetokrat odtegnili roki pravice z begom v inozemstvo. Med naprednjaki pa takšnih subjektov ni! Naprednjaki so močje in kot taki so vselej pripravljeni, moško dati odgovor za vsa svoja dejanja. Zato se še ni zgodil slučaj, da bi se kak naprednjak odtegnil odgovornosti, kakor so to že opetovano prakticirali razni dovolj znani klerikalni denuncijantje. »Plemič« Lampe bo nas razumel. Da pa klerikalni poštenjaki glede ravnatelja Hribarja ne bodo še nadalje v skrbeh in da jim olajšamo njihovo splošno službo, jim povejmo, da se mudi gospod ravnatelj Ivan Hribar v svojih poslih kot ravnatelj banke »Slavije« in predsednik »Ljubljanske kreditne banke« v Sarajevu, v Bosni, kjer imata oba imenovana zavoda svoje podružnice. Ako pa hoče klerikalni splicilji izvedeti natančnejši Hribarjev naslov, naj se obrnejo na uredništva sarajevskih listov, kakor »Sarajevoer Tagblatt«, »Srpska Riječ«, »Hrvatska Zajednica« in »Narod«, ki so vsi beležili, da je tjakaj dospel bivši ljubljanski župan in državni poslanec Ivan Hribar. »Slovenec«vim« poštenjakom to nasvetujemo, da jim ne bo treba na kolodvoru opravljati detektivske službe in paziti, kdaj »se gospod Hribar vrne«.

+ O bivšem županu Hribarju priobčil je snočnji »Slovenec« hudobno notico, ki se čita, kot da bi bil iz Ljubljane pobegnil. Gospod Hribar, ki se je danes popoldne ob 12.47 vrnil s potovanja, prosi nas konstatirati, da je dne 11. t. m. odpotoval po opravihi; da je pa vsakdo, kdor je hotel, mogel vsak dan v pisarni banke »Slavije« poizvedeti, kjer je dotični dan.

+ O dvojezičnih krajevnih napisih. Včerajšnja »Edinost« poroča: »Minulo nedeljo popoldne je šla večja družba tržaških izletnikov skozi vas Gorenja Branica (podobčina Erzelj) in so videli pri tem, da snemlje neki človek z zida krajevno tablo. Tržačani so se ustavili in vprašali, kaj to pomenja? V pojasnilo so dobili odgovor, da je okrajno glavarstvo v Postojni naložilo županu, da mora odstraniti samoslovensko tablo in jo nadomestiti z dvojezično. Tržačani so nato jeli protestirati in klicati, da je to škandal, če se na tak način postopa s Slovenci na njih lastni zemlji. Nabralo se je takoj polno vaščanov, ki so dajali Tržačanom prav, samo neki mož je menil: Kaj hočete, če je župan dobil ukaz, ga mora tudi izvršiti. No, končno so Tržačani dosegli, da je tabla ostala na svojem mestu. Za koliko časa, to je seveda drugo vprašanje.« — Mi smo že opetovano naglašali, da je sramota in škandal, da so na Kranjskem, v tej samoslovenski deželi, krajevnih napisov po pretežni večini dvojezični, ter z vso odločnostjo zavračali protipostavno vmesavanje okrajnih glavarstev v samostojni delokrog občin s tem, da ukazujejo občinam, da morajo skrbeti za dvojezične krajevne napise. Vse naše besede pa so ostale brezuspešne, ker ni deželna avtonomna oblast, ki bi bila v prvi vrsti poklicana, štiti pravice podrejenih občin, niti z mezinčenjem genila, da bi preprečila vmesavanje posamičnih okrajnih glavarstev v samostojni delokrog slovenskih občin, marveč mirno trpela, kako so posamični okrajni glavarji z enim migljajem odstra-

nili po svojih okoliščinah vse samoslovenske krajevne tabele. Ničesar drugega bi ne bilo potreba, kakor da bi bil deželni odbor izdal kratko okrožnico na županstva, v kateri bi jih opozoril, da okrajni glavarji nimajo pravice, siliti občin, da bi nadomestile samoslovenske krajevne napise z dvojezičnimi. Toda deželni odbor ni storil te svoje dolžnosti, občine pa so se slepo pokorile protizakonitim ukazom posamičnih okrajnih glavarjev. Tako je nastala abnormalnost, da so krajevni napisi po slovenskih občinah po pretežni večini dvojezični, dočim so po kočevskih občinah izključno samo nemški! Seveda za takšne »malenkosti« se naš deželni odbor ne briga, ker ima v izobilju drugih — nujnejših poslov. Sicer pa, ako bi bilo kaj moštva in narodne zavestnosti v naših županih in občinskih odbornikih po deželi, bi si v tem oziru lahko pomagali tudi brez podpore deželnega odbora. Za zgled bi si naj vzeli na primer občine v gornjeokrajnem okraju na Štajerskem. Tu so občine pred več kakor desetimi leti enodušno sklenile, da morajo biti krajevni napisi v vseh občinah samo slovenski. Ta svoj sklep so tudi izvršile. Okrajno glavarstvo je sicer ukazalo, da morajo krajevne tabele biti dvojezične, toda občine so se ukazu okrajnega glavarstva uprle, naglašajoč, da spada določitev jezika na krajevnih tablah v samostojni delokrog občin, v katerega se okrajno glavarstvo nima pravice vmešavati. In občine, ki imajo nad sabo nemški deželni odbor štajerski, so zmagale in še danes so v vseh onih občinah samoslovenski krajevni napisi! Radovedni smo, koliko občin bo na Kranjskem, ki bodo sledile zgledu omenjenih štajerskih občin!

+ No seveda — deželni odbor. Dr. Šusteršičeva pisarna je torej napravila prošnjo, naj se proti Kregarju razpisana obravnava pred porotnim sodiščem v Celju preloži. Včeraj smo zabeležili, da ta prošnja ni dospela na celjsko sodišče in izrekli smo mnenje, da je bila poslana naravnost na justično ministrstvo, kjer klerikalci radi izkazujejo vsakovrstne dobrote in usluge. Zdaj pa čujemo drugo verzijo, da je namreč dr. Šusteršič dotično prošnjo vložil pri — krajskem deželnem odboru. Ta se je tudi takoj izrekel za kompetentnega, saj je znano, da je sploh za vse kompetenten in da je zlasti tudi vse pravosodstvo potegnili v svoj delokrog, specielno z ozirom na vedne konflikte preč. duhovščine s kazenskim zakonom.

+ Škandal v blejski cerkvi. Župna cerkev na Bedu je lansko leto zadobila poseben sloves. Neki duhovnik je bil namreč zasačen, ko je v cerkvi objemal in poljuboval neko žensko ter ji z rokama razodeval svoja — čustva. Blejski fajmošter Oblak ni imel takrat nič časa se zanimati za to stvar. Toliko je imel drugih opravil, da ni prav nič utegnil poizvedovati, kako je s tisto stvarjo. V nadomestilo je pa letos preskrbel svojim vernim dušam posebno veselje. Zgodilo se je to v nedeljo, ko je bila na Bledu birmo. Fajmošter Oblak je nekega botra spodil iz cerkve, ker je — naprednega mišljenja. V očeh fajmoštra Oblaka poštteni in ugledni možje niso vredni, da bi otrokom birmo vezali, če so narodnega in naprednega mišljenja. Oblak bi bil to svoje mnenje dotičnemu botru lahko sporočil pred birmo, a tega nalašč ni storil, ker ga je hotel javno osramotiti. Menda se to ni zgodilo le enemu botru, ampak kar štirim. Svetujemo tem botrom, naj nadutega fajmoštra tožijo, da se mu bo v špekamri malo kri ohladila. — V ostalem je pa najbolje, da naprednjaki sploh ne gredo za botre, saj to vendar že davno ni prav nobena čast več in samo prijaznost in dobrota, združena s stroški. Z ozirom na nesramnost, ki si jo je fajmošter Oblak dovolil pri nedeljski pridigi, ga pa vnovič pozivljemo, naj dožene, kdo je bil tisti pop, ki je lani v blejski cerkvi objemal itd. neko debelo žensko s klobukom. Če se Oblak temu pozivu ne bo odzval, bomo pa zabeležili, kar se po Bledu splošno govori.

— Srebrno poroko praznujeta danes v rodbinskem krogu župan g. dr. Ivan Tavčar in njegova soproga gospa Franja Tavčarjeva. Naše iskrene čestitke s presrečno željo, da bi jima bilo dodeljenih še dolgo let tako srečnega in vzornega zakonskega življenja.

— Na adresu poštne uprave. Tržič je na Kranjskem in tržiška pošta ima dvojezični poštni pečat. Na pošti v Tržiču je bilo 14. t. m. oddano pismo z razočano pisanim naslovom in adresirano v Ljubljano. Neznani zlikovec se je predrznil, da je z modrim svinčnikom prečrtal besedo »Ljubljana« in zapisal zraven »Laibach«. V Ljubljani se to ni zgodilo in ker se v Tržiču pisma v Ljubljano kartirajo, je tudi nemogoče, da bi se bilo to zgodilo na progi — ergo si je to nesramnost moral kdo dovoliti v Tržiču. Ker pa nas ni volja pre-

našati take nemškonaacionalne impertinence pozivljemo poštno upravo, naj to stvar preišče in krivcu ušesa navije. Za daljše podatke smo poštni upravi na razpolaganje.

— »Znat' se mora«. Tega starega izreka se drže klerikalci najbolj zvesto kadar časte boga Pobasaj. Ze večkrat smo imeli priliko navesti dejstva, kako dela dr. Dermastja v imenu pisarne dr. Šusteršiča z Bončarjevo konkurzno maso. Naj tej zbirki faktov dodamo še novo dejstvo. Dr. Dermastja je prodal v Domžalah iz Bončarjeve konkurzne mase poldrug vagon sena klerikalni »Gospodarski zvezi« in sicer ji je prodal to seno po 5 1/2 K, dočim znaša tržna cena 7 K. »Gospodarska zveza« je to seno seveda prodala dalje po tržni ceni in je napravila lep dobiček. Znat' se mora!

— Velikanska ljudska veselica, ki jo priredijo narodne dame iz Ljubljane in okolice ob priliki shoda zaupnikov narodno - napredne stranke dne 7. julija v prid »Narodnemu skladu«, je našla povsod prijeten odmev, zlasti pa na deželi. Dan za dnem prihajajo odobrujoča pisma in obljube, da bo ta in oni pripeljal vse naprednjake iz svojega okraja na shod in na veselico, če bi pa kdor ne mogel priti, pošlje prispevek, ali v denarju, ali v blagu. Pozdravljamo ta veseli pojav z zadovoljstvom in le želimo, da se oglasijo vsi napredni veljaki z dežele v tem smislu. Prispevke je pošiljati na »Odbor za prireditve veselice« na »Narodni sklad« v Ljubljani, Wolfova ulica 10.

— Novi naslovi v železniški službi. Železniško ministrstvo namerava uvesti za železniške uradnike z juridičnimi in tehničnimi znanjimi 5. in 6. činovnega razreda naslove železniški svetnik in višji železniški svetnik.

— Gostilničarski izlet v Postojno. Kakor se nam poroča, bo udeležba pri gostilničarskem izletu v Postojno izredno dobra. Samo iz Goriške in Štajerske poleti ta dan v Postojno preko 200 izletnikov. Tako bo ta izlet obenem tudi veličasten sestanek vsega slovenskega gostilničarstva. Iz Ljubljane odhaja posebni vlak ob 9. uri 20 minut ter pride v Postojno ob 11. uri 12. minut dopoldne. V Ljubljano pa se vrne posebni vlak ob 7. uri 35 minut zvečer, ker odhaja iz Postoje ob 6. uri 8 minut. Torej imajo izletniki še isti večer zvezo z navadnimi vlaki vsi udeleženci, izvzemši onih ob kamniški progi. Ti se bodo radi tega morali poslužiti pri povratku domov vozov in naj vsled tega naroče za polu 8. uro vozove v Ljubljano, kar tem lažje store, ker oddaljenost itak ni velika in so najkasneje ob 10. zvečer že lahko vsi doma. Posebno mnogo bo tudi udeležencev z dežele. Sicer vlada tudi v Ljubljani veliko zanimanje za ta izlet, toda prijavi je iz Ljubljane prav malo. Ljubljanskim gostilničarjem in ljubljanskemu občinstvu sploh, ki se namerava udeležiti tega izleta, je zato svetovati, da ne zamude termina za prijave, t. j. 25. majnika. Po 25. majniku se na prijave ne bo oziralo, naravnost vključeno pa je, da bi se sprejemalo udeležence šele tik pred odhodom vlaka. To v vednost ljubljanskim gostilničarjem.

— Football - match Ljubljana - Celovec. Kakor smo že poročali pride ob binkoštnih praznikih v Ljubljano najboljši drugovrstno moštvo alpskih dežel I. Klagenfurter Athletik und Fussball Sportklub, da izbije revanče tekmo proti ljubljanskemu moštvu. Ta klub se prišteva lahko med prvovrstna moštva in ima v svoji sredini izborne igralce. Že danes opozarjamo ljubljansko občinstvo na to tekmo, bode najinteresnejša, kar se jih je izbilo v Ljubljani.

— Koncert. Povodno tekmovalnega streljanja priredi jutri ob 8. zvečer »Glasbena Matica« v hotelu Union na čast pri streljanju prisostvojočim častnikom in njihovim damam slavnostni koncert. Toaletta: soirée.

— Poroka. Tipograf g. Andrej Sever in g. Pepca Zgončeva sta se poročila.

— Klasifikacija konj. Jutri dne 23. t. m. se prične klasifikacija konj na konjskem sejmišču poleg mestne klavnice. Dne 23. t. m. se vrši klasifikacija za I. in III., dne 24. t. m. za IV., dne 25. t. m. za I., V. in VI. okraj. Začetek klasifikacije dne 23. in 24. t. m. ob 9. jutraj, dne 25. t. m. pa že ob 8. jutraj.

— Brivnice bodo na binkoštno nedejo dopoldne odprte, na binkoštni ponedeljek pa ves dan zaprte. — Frizerski saloni za dame bodo na binkoštno nedejo in ponedeljek dopoldne odprti.

V Gorenji vasi pri Logatcu je gostilna, ki sicer nima koncesije, pa je razpita daleč naokoli. Ni je nedeje, da bi se v tej gostilni ne ravšali razni čukarski petelini. Prejšnjo nedejo je bil močno ranjen neki čevljar, in nekega fanta, ki je ravno prišel iz Amerike, so hoteli z nožem spremeniti v golaž. Ni razumljivo,

zakaj logaško okr. glavarstvo dotične gostilne ne zapre. Mogoče zato ne, ker je temu krčmarju sodnija že štirideset hektov ponarejenega vina v potok spustila. Prosimo okr. glavarstvo, naj preišče, kaj se je vršilo v dotični gostilni dne 19., 20. in 21. t. m. in koliko je dal dotični krčmar fantičem za smodnik, da pokajo z možnarjem, kakor da bi bila cela divizija topničarjev nastanjena v Gorenji vasi.

Tele ukradeno je bilo danes ponoči iz hleva posestniku Lovrenciju Habetu v Št. Vidu nad Ljubljano. Tele je bilo 5 tednov staro, rdeče barve, je imelo na glavi, pod vampo in na križu bele lise ter je bilo vredno 120 K.

Nesreča. Dne 20. maja je povozil osebni vlak, ki prihaja na Trbiž okoli 1/4, na 11. dopoldne občinskega rezeža iz Bele Peči Martina Florianja. Mož je bil malo slaboumen in gluh ter ni slišal prihajati vlaka. Šel je čez progo, dasiravno so bile tračnice zaprte. Nesreča se je izvršila pri čuvajnici št. 4 med Belo Pečjo in Trbižem. Bil je takoj mrtev ter so ga prepeljali v mrtvašnico k Fužinam.

Elektroradiograf »Ideal«. Krasna senzacijska drama »Druga«, ki se predvaja še danes in jutri pri večernih predstavah, je včerajšnje obiskovalce v vsakem oziru zadovoljila, in so se jako pohvalno izrekli o čistoti slik. — Velik smeh je vzbujala na tudi slika »Fric dobi 1000 mark nagrade« in pa »Morice kot stražnik«. — Sploh je cel spored jako lep in priporočljiv. — Zadnja predstava ob 9. zvečer na vrtu.

Izgubljeno in najdeno. Uradnikova žena Lucija Pinter je izgubila zlat ščepalnik. — Šolski učenec Stanislav Pleško je našel črno denarnico z manjšo vsoto denarja. — Krojačeva žena Marija Hubad je našla 50 K denarja.

Kanarček je bil vjet v Knafovih ulicah. Lastnik naj se oglasi v Cerkveni ulici št. 1 (Petrovčič).

Narodna obramba.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je zložila ljubljanska skupina jugoslovanskih železniških uradnikov na svojem izletu pri Sv. Joštu 13 K 12 v in vsoto izročila po g. Potočnikovi, požrtvovalni blagajničarki ženske C. M. podružnice šentpeterske v Ljubljani. Med udi vrle C. M. podružnice v Limbušu pri Mariboru se je nabralo 32 K 82 v kot odgovor na cvetlični dan v Mariboru; pač najboljši odgovor! Na ženitovanju gosp. Jos. in Kriste Perhavec v Divači pri Šmitu so nabrali za milo družbo 8 K 60 v, vsoto je poslal g. A. Srebovt. Hvala!

Naši dobri rojaki v Severni Ameriki za Ciril-Metodovo družbo. G. Al. Andolšek, I. tajnik C. M. podružnice v New Yorku je poslal zopet 200 K in res ljubeznivo poročilo o delovanju v Ameriki za našo družbo. »Rad bi vam nakazal večjo vsoto«, piše, »pa sedaj ni bilo mogoče. Pred kratkim sem razposlal na vse tukajšnje podružnice zadnjih par števk »Slov. Branika« ter iste opremil z vsposodujajočim pismom, da se zopet poprimajo započete dela ter pokažejo nekoliko agilnosti in se vzdamijo iz mlčačnosti. Od nekaterih podružnic pričakujem povoljnega uspeha, od nekaterih pa se ni nadejati, ker so mi pričela pisma dohajati nazaj, torej dokaz, da vodilnih ni več v dotičnih naselbinah in z njimi je izginila tudi podružnica. To me seveda ne straši. Stori bodem — kot sin Slovenije —, kar je v moji moči ter vedno tudi v tujini držal naš slovenski prapor kviško... Zadovolite se pa tudi z manjšimi doneski po izreku Amerikanka: »Every little bet helps (četudi malo, vendar pomaga)«. Premarljivemu g. Andolšku in zavednim rojakom v Ameriki najiskrenejo zahvalo!

Družba sv. Cirila in Metoda razpisuje dela za notranjo upravo za novo šolsko stavbo v Trstu. Interesenti naj se zglase v pisarni družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Narodni dom ob delavnikih od 4. do 6. popoldne, kjer se jim bo dalo potrebno pojasnilo glede števila in velikosti posameznih objektov. Na pisemne oglase se bo dalo tudi pismeno pojasnilo. Oferti se imajo položiti v družbeni pisarni vsaj do 26. maja. Vadij znaša 10% ter ga ima isti, kojemu se delo izroči, položiti v pisarni družbe sv. Cirila in Metoda v 3 dneh po prevzetju dela. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 18. maja 1912.

Razne stvari.

*** Budimpeštanski zverinjak.** Dne 20. t. m. so otvorili v Budimpešti novi zverinjak. Zverinjak meri 26 katastralnih orolov, ima 26 modernih paviljonov in 3000 zveri. Zverinjak je veljal štiri milijone kron.

*** Banket za pse.** Iz New Yorka poročajo: Milijonarka Holland je dala v čast svojemu psu napraviti banket,

na katerega je povabila osem psov. Banket se je vršil v Vanderbildtovem hotelu. Pač izrodi!

* V spomin nezgode parnika »Titanic«. Iz Filadelfije poročajo: Milijonar Widener je daroval štiri milijone dolarjev za ustanovitev zavoda za pohabljenе otroke in sicer v spomin svojemu sinu in vnuku, ki sta ugonila na ponesrečenem parniku »Titanic«.

* Za ekskomunikacijo je prosil. Iz Petrograda poročajo: Akademik Marko, znani matematik, je prosil sveti sinod, naj ga ekskomunicira, ker se je njegovo versko naziranje ne strinja več z nauki ortodoksne cerkve. Sinod je ugodil njegovi prošnji in mu dovolil izstop.

* Pošteno mesto. V Wall Streetu se je pred kratkim dogodil značilen dogodek. Nekemu kmetu je bil ukraden dežnik. Kmet je mislil, da mu ga je neki mimoidoči ukradel in je začel klicati: »Držite tatu!« — Kmalu nato ni bilo na cesti nobenega človeka več.

* Roparski napad na opernega pevca. Iz Berolina poročajo: 20. t. m. ponoči je na cesti nagovorila neka dama nekega opernega pevca, ki se je vračal domov v Willmersdorf. Ko je z damo govoril, ga je od zadaj nekdo napadel ter mu odvzel uro in denarnico. Roparskega napadalca so pozneje prišli.

* Avtomobilska nesreča. Iz Pariza poročajo: V gozdu Manx, severozahodno od Pariza, se je včeraj dogodila velika avtomobilska nesreča. Avtomobil, v katerem so bili Avstrijec Ivan Wertheim in dva francoska bogataša, se je prevrnil v najhujšem diru. Wertheim in Grandjean sta obležala na mestu mrtva. Tretji je bil hlabo ranjen.

* Ljubavna afera pevca Baklanova. »Vossische Ztg.« poroča z Dunaja: Na ruskega opernega pevca Baklanova, ki gostuje na Dunaju, je neka dama iz najboljših krogov dvakrat streljala. Baklanov je imel intimno znanje s to damo in se je s tem javno hvalil. Baklanov je takoj odstopoval z Dunaja. Soprogo omenjene dame je vložil tožbo zaradi zakonolomstva.

* Požrtvovalni volilci. Iz Berolina poročajo: Saksonski tkalci so poslali šestim socialdemokratskim poslancem pruske zbornice velik zavoj, v katerem je bilo blaga za šest telovnikov. Tkalci so priložili pismo, v katerem pravijo, da pošiljajo blago zaradi tega, ker so slišali, da so policisti strgali poslancem telovnike, ko so odstranili poslance Borchardta iz zbornice.

* Francovih kopeli zdravilni zakladi. Ni je zdravniške knjige, ki bi nepogojno ne priznavala velikanske zdravilne moči Francovih kopeli. Do pred 10 let so bile Francove kopeli skoro izključno kopališče za ženske. Izkazalo se je pa tudi da je to zdravilišče zlasti izborna za bolezni srca, seveda pa tudi revmatizem, protin, bledičnost. Posebno sedanja občinska uprava deluje odlično, da bi še bolj povzdignila sloves tega svetovnega kopališča.

* Borba med Taftom in Rooseveltom. Ta dva bivša prijatelja vodita zdaj najhujši boj za predsedstvo Zedinjenih držav severoameriških. V sredo je dosegel Roosevelt v Kaliforniji veliko zmago. Dobil je večino 60.000 glasov. San Francisco je skoro ves glasoval za Roosevelta. Posebno so agitirale žene, ki imajo v Kaliforniji glasovalno pravico. Te so prve prišle na bojišče. Zdal se pač še ne more reči, kdo bo zmagal, ker stoji v srednjih državah Taft mnogo boljše nego Roosevelt.

* Ameriški dvoboj dveh Židov. David in Aron sta si napovedala ameriški dvoboj — Aron je potegnil črno kroglo. Torej se je moral v teku osmih dni ustreleti. Čez tri tedne pa sreča David Arona, ki je še vedno zdrav in živ. »Na nu,« pravi »zmagovalec«, »kdaj se pa nameravaš ustreleti?« — »Ne bo nič,« pravi Aron popolnoma mirno, »saj sem vendar potegnil belo kroglo!« — »Oho,« protestira nasprotnik, »črno, črno!« — »Ne govori vendar,« odgovori Aron, »umil sem jo, bila je samo pobarvana.«

* Krvav boj z vlomilci. Iz Berolina poročajo: Krvav dogodek, ki spominja na boje s pariškimi apaši, se je danes na vse zgodaj dogodil v Nauenu. Vlomilci so vlomili ponoči v Nauenu v več trgovin. Ko so jih hoteli prijeti, je eden izmed zločincev ustrelil nekega slugo, ki je bil na mestu mrtev. Nato se je poskušal ustreleti drugi vlomilec, ko je videl, da ne more uteči. Vendar se je pa samo težko ranil. Njegov tovariš, ki je ustrelil slugo, mu je nato pognal kroglo v glavo. Potem je zbežal. Med tem časom je prišlo več policistov in gozdarjev, ki so zasledovali ubeglega vlomilca. Ta se jim je pa z revolverjem v roki postavil v bran, vendar so ga pa zasledovalci po kratkem boju ustrelili.

* Preprečen atentat na rumunskega kralja. Policija v Braji je zasledila načrt atentata na rumunskega

kralja. Atentat so pripravljali trije ruski anarhisti, ki so v to svrhu pridobili tri trgovske nastavnice v Braji. Slučajno je policija zasledila korespondenco zarotnikov. Kralja so nameravali z bombo usmrtiti. Ruski anarhisti so še pravočasno pobegnili, ne da bi policija mogla zvedeti njihova imena. V Galacu so pa prijeli enega od zarotnikov, ki se je začel koma delat popolnoma nevednega. Hotel je skočiti iz železniškega voza, vendar se mu to še pravočasno zabranili. Policija misli, da je dobila v roke znanega anarhista Stauba.

* Mati prevzela hčeri ženina. Iz Budimpešte poročajo: Pred dobrim letom je tukaj umrl neki Janez Berger, ki je zapustil vdovo in osem otrok. Takoj po njegovi smrti se je priselil k družini krojaški pomočnik Harangozy, ki se je zaljubil v šestnajstletno hčerko Bergerjevo. Toda kmalu so otroci zapazili, da je začela mati gledati za ženinom sestro. In končno je prišlo do tega, da je Harangozy pustil hčer. To razmerje matere z mladim delavcem je pa težko gledal 15letni sin Aleksander, ki je večkrat to materi očital. Pred par dnevi je zopet prosil mater, naj ne dela družini sramote. Vsled tega ga je mati pognala od doma. To je dečka tako užalostilo, da je vzel revolver ter se ustrelil v prsi. Ljudje so hoteli mater linčati, vendar se je policija posrečilo osvoboditi jo.

* Famozna poroka na Pruskem. Iz Altone poročajo »Frankfurter Zeitung«: Pred kratkem se je začela neka tukajšnja stanujoča Avstrijka z nekim vdovcem iz Altone. Poroka se je izvršila na altonskem magistratu. Ko je bila poroka končana, je dala žena svojemu možu pet mark, vsaki priči pa po dve marki ter jih pozvala, naj pijejo na njeno zdravje. Nato je izginila. Šele čez tri tedne je mož zasledil svojo ženo, vendar so ga pa prijatelji njegove žene vrgli iz njene stanovanjske. Ko jo je mož zaradi tega prijel, je izjavila, da so jo kot avstrijsko državljanko izgnali, vsled česar se je poročila s Prusom. Če se hoče mož zdat od nje ločiti, jo bo to le veselilo, vendar pa ne more več izgubiti svojega pruskega državljanstva.

* O nekem prebrisanem kmetu pripoveduje neki nemški list sledečo življeno dogodbico. Kmetič je šel v Bazel na semenj, kjer je prodal vse, kar je pripeljal na semenj. Od izkupička si je kupil vsakovrstnih lepih in koristnih stvari, kakor smotke, meso in par klobasic. Vse to je spravil na svoj voziček. Ko se je vračal domov, si je privoščil še par kozarčkov vinca. Ta trenotek je pa porabila neka kmetica, ki je nesla jajca v mesto na semenj. Ko je kmetič zagledal svoj voziček prazen, je sklenil, da se maščuje, in sicer bridko maščuje. Hitel je k carinskemu uradu, mimo katerega bi morala iti kmetica ter jo ovidil. Z največjo slastjo so carinski uradniki prijeli kmetico ter ji nadiktili 2 marki in 80 pfenigov. Nato je pa izvršil kmetič glavni del svojega maščevanja. Onstran carinskega urada je počakal kmetico ter odvzel kmetici zacarinjeno blago. Kmetica ni napravila kaj veselega obraza, tembolj se je pa veselil kmetič.

* Caruso — v zboru. Kakor poročajo newyorški listi, je napravil Caruso pred zaključkom operne sezone dobro šalo. Ensemble newyorške »Metropolitane Opera House« je priredil po končani seziji v New Yorku predstavo v Filadelfiji. Igrala se je Puccinijeva »Bohemia«, v kateri je pel tenorist Ricardo Martin glavno vlogo Rudolfa. Caruso oni večer ni imel kaj delati, ker je bil pa ravno v Filadelfiji, je šel v gledališče ter za kulisami poslušal »Bohemo«. Pred začetkom drugega dejanja je pa kar naenkrat zginil. Zagrinjalo se je dvignilo. In na odru so predstavljali II. dejanje »Boheme«, ki se vrši v kavarni »Monus«. Naenkrat je nastalo na odru veselo in živahno vrvenje. Vzrok temu je bil debeli natak, pravi tip italijanskega Ganymeda. Natak je bil zdaj tu, zdaj tam, se šalil s koristkami in bil z eno besedo grandiozen. In ko je začel v zboru peti, tedaj se je njegov glas odlikoval med vsemi... Ta natak je bil Caruso, ki je najbrže hotel svojemu tovarišu, tenoristu, napraviti malo konkurenco. Seveda ne smemo to takoj verjeti, ker Caruso pač ne zapoje niti enega tona zastoni.

* Velika avtomobilska nesreča princa Cumberlandskega. Ze včeraj smo na kratko poročali, da se je princ Juri Viljem Cumberlandski pri mestecu Friesecku smrtno ponesrečil. Natančnejša poročila pravijo: Princ Juri Viljem je bil na potu k pogrebu svojega strica, danskega kralja, v Kodanji. Pred par dnevi se je odpeljal s svojim komornikom iz Gmundna ter vozil skozi Prago v Berolin. Predvčerajšnjem popoldne se je odpeljal iz Berolina ter vozil proti Hamburgu. Okoli petih je princ s svojim avtomobilom, ki ga je sam vodil, pasiral mesteco Frieseck. Ko je prišel na cesto, ki je popolnoma

ravna, je začel voziti s hitrostjo 90 do 100 kilometrov. Kakih 10 kilometrov za mestom so cesto popravljali in nanovo nasuli. Princ ni videl table z napisom: »Vozite počasi!« in je zavozil z največjo hitrostjo na novo nasuto cesto. Vsled tega je začel avtomobil odskakovati, princ ni mogel več prav voditi avtomobila. Avtomobil je zavozil v bližnji gozd. Pri tem je poškodoval borovec v višini dveh metrov, izruval mlad hrast in dve smreki ter se ustavil, popolnoma razbit, med dvema smrekama. Princ je zadel z glavo ob pločevinasto posodo, ki se nahaja spredaj na avtomobilu. Glavo si je popolnoma razbil. Razentega si je princ tudi zdrobil prsi. Njegov spremljevalec, komornik Grevé, si je zlomil tilnik. Oba sta bila na mestu mrtva. Šofer si je zlomil levo roko. — Princ je bil stotnik pri 42. pešpolku, ki nosi ime njegovega očeta. Truplo prinčevca leži v vasi Nackel blizu Friesecka. Princ je grozno razmesarjen. Prepeljali ga bodo s posebnim vlakom čez Prago v Gmunden.

* Prijazen državni pravdnik. Iz svoje državnopravniške prakse poroča neki državni pravdnik R. v Hil-desheimu na Nemškem: Moral sem prisostvovati eksekuciji nekega morilca. Ta se je obrnil naenkrat proti meni in mi rekel s tresočim glasom: »Gospod državni pravdnik, ne mara se ločiti s sveta, da vam nisem izrekel svoje najsrčnejše zahvale za veliko ljubeznivost, ki ste mi jo izkazali s svojimi obiski v ječi!« Državnega pravdnika je ta nenadni nagovor tako iznenadil, da je podal kandidatu za vislice roko ter mu voščil s solzami v očeh: »Dobro se imejte! — Sem mislil — na drugem — svetu!«

* Kdaj in komu hočejo žene ugajati? O tem vprašanju je pred kratkem govorila pisateljica Karin Michaelis, avtorica znane in zelo čitane knjige »Nevarna starost«. Kot kompetentna v ženskih vprašanjih je odgovorila sledeče na to vprašanje: »Žena ima že v svojem prirojenem značaju neko hrepenenje, ugajati vedno in povsod komu. Za to se pač ne more nič natančnejšega določiti, vendar pa velja skoraj vedno sledeče: Od prvih let do 15. leta hoče deklica ugajati svojim staršem in svojim učiteljem, od 15. do 30. leta svojemu ljubimcu, od 30. do 45. leta svojemu možu in od 45. do svoje najvišje starosti pa svojim otrokom in vnukom. Je to sicer popolnoma enostavno — vendar je pa v najožji zvezi s srečo življenja. Če žena greši proti temu, tedaj pač ni zadovoljna in srečna.«

* Slavni bikoborec Bombita je pred kratkem po daljšem odmoru zopet nastopil v madridski areni. Ni hotel nastopiti, ker ni dobil one nagrade, ki jo je zahteval za usmrtitev posebnega nevarnih bikov. Zdal je pa Bombita zopet nastopil, občinstvo ga je frenetično pozdravilo. Par dni pred predstavo ni bilo dobiti niti ene vstopnice več. Navzgoči so bili kralj in kraljica, vsa kraljevska rodbina in mnogo plemstva. Vsi ti so s ploskanjem pozdravili Bombito. Bombita je bil pri tem svojem nastopu poseben srečen. Prvega bika je uknrtil s pravo virtuoziteto. Navdušeno občinstvo je zahtevalo za zmagovalca največjo čast, ki jo more dobiti bikoborec: desno uho usmrčenega bika. Ravnatelj arene se ni mogel k temu odločiti, ker ni prav vedel, je-li Bombita tudi vreden te časti. Še le ko je kralj iz svoje lože dal znamenje z žepno ruto, se je ravnatelj zaveselil in dal srečnemu zmagovalcu desno uho ubitega bika.

Izpred sodišča.

Alimentacijski zahtevki za še nerojenega otroka. Upravno sodišče na Dunaju se je pred kratkem bavilo z jako zanimivim slučajem glede priznanja in zajamčenja alimentacije za otroka, ki še ni bil rojen. Že vnaprej določeni varuh nekega nezakonskega otroka je namreč zahteval od pristojnega okrajnega sodišča, da izda sodišče začasno odredbo glede hranilne knjižice, ki je bila last nezakonskega očeta, in da odredi sodno shrambo te knjižice v svrhu jamstva alimentacije za otroka. Okrajno sodišče je to zahtevo varuha zavrnilo, češ da nima za začasno odredbo in sodno shrambo očeta, nobenega pravnega naslova, ker otrok še ni rojen in je še negotovo ali se bodo zahtevali alimentacijski prispevki ali ne. Izjemne določbe zakonske pa, ki se nanašajo v podobnih slučajih bodočih novorojencev glede dedščine v tem slučaju ne pridejo v poštev. Na ugovor varuha pa, da se nezakonski oče lahko izseli neznano kam, je sodišče odgovorilo, da se pri današnjih razmerah vsakega občana lahko izseli, kam se je preselil. Prizivno sodišče je ta sklep prvega sodišča razveljavilo in ugodilo zahtevi bodočega varuha nezakonskega otroka. Uteme-

ljilo je svoj sklep s tem, da je alimentacijski zahtevki, ki se s tako odredbo zavaruje, gotovo denarna terjatev, katere kritja varuh eksekucij-skim potom še ne more zaseči, pač pa je vsekakor dovoljena v kritje te denarne terjatve začasna sodna odredba. Gotovo je, da se s tem zavaruje samo pravica, ki je eo ipso že zagotovljena in da se mora pri tem posebno vpoštevati dejstvo, da se nezakonski oče vedno lahko odtegne svoji dolžnosti do otroka in matere z begom. Nezakonski otrok ima po § 166. splošnega državlanskega prava pravico do alimentacije, posebno napram nezakonskemu očetu. Ker pa so v smislu § 22. spl. drž. prava še nerojeni nezakonski otroci tozadevno istopravni z rojenimi, je ta zahtevek otrokovega varuha utemeljen. Upravni dvor je potrdil razsodbo prizivnega sodišča in določil začasno sodno odredbo in sodno shrambo hranilne knjižice v smislu § 379., oddelek 3 št. 1 eksekucijskega reda in je zavrnil tozadevno pritožbo nezakonskega očeta.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 22. maja. V današnji seji zbornice se je nadaljevala razprava o službeni pragmatiki. Prvi je govoril notranji minister Heindol, ter označil stališče vlade napram predlogi. Njegov nastop se je popolnoma ponesrečil. Ko je govoril o zloglasnih §§ 31. in 32. je naglašal, da jih je »reba absolutno vzdržati, ter je poudarjal, da vlada nikakor ne mara zlorabljati teh določb. Socijalni demokrate so izdali tozadevno cirkular, ravno glede dopisa, ki so ga dobili poštini ravnatelji, s katerim se prepoveduje uslužbencem vsaka udeležba na političnih shodih. (Splošno razburjenje).

Izjavljala notranjega ministra niso napravila pričakovanega vtiska, in tudi tekot razprave nasprotje ni bilo mogoče uravnati.

Dunaj, 22. maja. Notranji minister Heindol je izjavil v svojem govoru sledeče: Konstatiram, da je med odsekovim predlogom in vladnim predlogom še nekaj do sedaj neizravnanih diferenc. Upam pa, da bo mogoče rešiti vladno predlogo glede službene pragmatike državnih uslužbencev in uradnikov v najkrajšem času. Predlogi odseka so deloma nesprejemljivi. Tako predlogi, 1. da naj se določi s 1. julijem za državne uslužbence doklada, s čimer bi bila prizadeta vlada v svojih finančnih sredstvih. 2. Vztraja vlada na §§ 31. in 32. svoje osnove v interesu državne uprave in družabnega ugleda uradništva. (Živahni prizori v zbornici). 3. Odklanja vlada zahtevo, da naj se zniža pri skupini C IX. razr. službena doba od 7 na 6 let. 4. Odklanja zahtevo pri § 73. 5. Glede § 199. zakona o slugah z ozirom na njih pravico do posebnega plačila za čezurna dela.

Vlada je v svoji osnovi hotela nastopiti tako proti uradnikom kakor proti uslužbencem v interesu države primerno.

Ce je tudi sedanjih plačilni sistem zastarel, vendar ga ni mogoče v doglednem času preurediti, ker bi to zahtevalo posebni finančni zakon, ki bi zahteval ogromne in dalekosežne stroške.

Ostro je kritiziral nato postopanje slovenskih klerikalcev, ker so ti zahtevali restringiranje števila uradništva. To je tako iz gospodarskega kakor iz državnega stališča neopravičeno. Resnično je samo, da smejo zahtevati uradniki boljše plačo, toda taka izprememba se ne da izvršiti čez noč, ter je to skrajno težavna reforma.

Dunaj, 22. maja. Za notranjim ministrom Heindolom je govoril poslanec Glöckner. Že med njegovim govorom je prišlo do burnih prizorov, zlasti ko je prebral tajno naredbo dunajskega poštnega ravnatelja Hocheisla, ki prepoveduje uslužbencem udeležbo na zborovanjih za službeno pragmatiko, ter grozi s kaznimi onim, ki bodo denuncirani, da so se udeležili shodov ali za nje agitirali. Prišlo je do burnih prizorov zlasti med socijalnimi demokrati in naprednjaki. Ko je vstopil Heindol v dvorano, so mu zaklicali: Ravno prav pridete, vi ste razkrinkani, vaše besede ne veljajo za nas nič. Poslanec Glöckner zahteva proti Heindolu disciplinarno preiskavo. Poslanec Wolf: Saj vlada ne bo ubogala. Socijalni demokratje: Molči, Zucker-Wolf.

Nato pridejo v razpravo škandalozne telefonske razmere na jugu.

zlasti v Ljubljani. Nikjer v celi Avstriji ne vladajo tako škandalozne razmere, kakor ravno v Ljubljani, in upravičeno je razburjenje proti trgovskemu ministru Röslerju, ki trpi, da vladajo v avstrijskih kronovinah

take razmere, kakor v nobeni drugi državi.

Sodna imenovanja.

Dunaj, 22. maja. Dr. Ravnihar je vložil na justičnega ministra Hohenburgerja interpelacijo zaradi sodnih imenovanj zlasti v statusu državnih pravdnikov. Do sedaj so bila v okrožju graškega višjega deželnega sodišča izmed 22 državnopravdniskih mest samo tri mesta zasedena od Slovencev, kar je že itak popolnoma nenaravno razmerje, zlasti z ozirom na to, da so vendar deželne sodnije v Ljubljani, Celju, Mariboru in Celovcu pretežno namenjene za slovensko prebivalstvo. Sedaj se je zgodilo, da so Slovenci izgubili eno teh mest in to v Ljubljani, kjer je bil nastavljen za državnega pravdnika Nemec, dasiravno je bil do sedaj vedno na tem mestu Slovenec. Dočim se v graškem nadsodišču vedno naglašajo posestno stanje Nemcev, je bilo mesto v Ljubljani, kjer je slovensko stanje, zasedeno z Nemci. Interpelacija konča z vprašanjem, ali hoče justični minister tudi pri prihodnjih imenovanjih nastopati z ono objektivnostjo ni pravičnostjo, ki jih zahteva narodnostno razmerje.

Češko-nemška sprava.

Dunaj, 22. maja. Notranji minister je povabil člane češke in nemške poslanske organizacije na Češkem iz odseka osmerice na pripravljeno posvetovanje glede rabe jezika pri deželnoknežjih oblastih.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 22. maja. Ob 10. uri 50 min. se je vršila danes odločilna seja ogrskega državnega zbora. Vladna večina se je izrekla za izvolitev poslanca Stefana Tisze za predsednika zbornice. V Justhovi stranki vlada žalibog depresija, tako da se stranka ne upa nastopiti.

Budimpešta, 22. maja. V današnji seji ogrskega državnega zbora se je nadaljevala obstrukcija Justhovcev. Poslanca Pollony in Beöty sta označila postopanje vlade kot protipostavno in zakonolomno. Justh je predlagal tajno sejo, ki je trajala do pol 2. popoldne. Ob 2. je bila otvorena javna seja v kateri je govoril poslanec Almassy, ter kritiziral postopanje vlade. Ker je prišlo tudi med njegovim govorom posebno s poslancem Kovačem do živahnih kontroverz in skoro pretepev je predsednik ob 3/4 na 3. sejo suspendiral.

† Profesor Nadko Nodilo.

Zagreb, 22. maja. Tu je včeraj umrl vseučiliški profesor Nadko Nodilo v starosti 81 let. Pokojnik je bil rojen v Spljetu. Modroslovne studije je absolviral na Dunaju l. 1860. Do l. 1867. je urejeval zadrski »Nacional«, sedaj »Narodni List«. Tega leta je bil izvoljen za deželnega poslanca, ob ustanovitvi hrvaškega vseučilišča pa je bil poklican v Zagreb za profesorja zgodovine. Pokojnik je bil svoječasno rektor hrvaškega vseučilišča, pravi član jugoslovanske akademije in kraljevske srbske akademije znanosti ter častni meščan zagrebški in spljetski. Pogreb bo jutri popoldne ob 5. Polože ga v častni grob v Arkadah na Mirogoju. Nadko Nodilo je bil zvest somišljenik hrvaške napredne stranke in velik prijatelj Slovencev. Svetal mu spomin v narodu hrvaškem in slovenskem!

Obravnaava proti Stjepanu Radiću.

Osijek, 22. maja. Včeraj se je nadaljevala razprava proti Stjepanu Radiću. Zasliahanih je bilo 8 prič, ki so vse izpovedale v prilog Radiću. Priča Bašić je imenoval okrajnega predstojnika Sokolića fakina in je bil radi tega takoj na mestu obsojen v dvadnevni zapor. Razsodba se izreče jutri v četrtek ob 5. popoldne.

Karel Ferdinand Burg.

Berolin, 22. maja. »Lokalanzeiger« poroča z Dunaja, da bo bivši nadvojvoda Ferdinand Karel, ki živi sedaj pod imenom Karla Ferdinanda Burga, v kratkem dobil zopet naslov nadvojvode, njegova žena, rojena Cužer, pa naslov grofice.

Dunaj, 22. maja. Kakor izve »Neues Wiener Tagblatt« so te vesti, da bi dobila žena Ferdinanda Burga naslov grofice, prezagodnje.

Albanija.

Carigrad, 22. maja. Včerajšnji ministrski svet se je bavil s situacijo v Albaniji. General Abdullah paša je bil imenovan za poveljnika vojaštva, ki je koncentrirano v okolici Prezre-na in Pečija.

Ruska mornarica.

Petrograd, 22. maja. Ruska du-ma je odobrila mornariški program.

Kitajsko.

Lodon, 22. maja. Iz Pekinga poročajo: Na odstavljenega šestnega kitajskega cesarja je bil izvršen atentat. Ko se je igral mladi ekscesar na verandi palače, je padel naenkrat strel, ki pa ni zadel. Storilca niso mogli doslej eruirati.

Društvena naznanila.

K sokolskemu zletu v Pragi! Dne 29. junija se vrši v reprezentativnem domu velik koncert, katerega spored smo že objavili. Vstopnina je sledeča: Loža 25 K, I. parket 6 K in 5 K, II. parket 4 K, I. tribuna 4 K, II. tribuna 3 K, stojišča 2 K. Zletna legimitacija (7 K) ne velja za ta koncert. Bratje ki se hočejo udeležiti tega koncerta naj pošljejo takoj denar za vstopnico na »Slovenski Sokolski krožek«. Priložiti je znamke za rekomandacijo.

»Društvo zdravnikov na Kranjskem« usoja se opozoriti, da je uhod k slavnostnemu zborovanju, ki se vrši ob priliki društvene petdesetletnice jutri, dne 23. t. m. ob 11. dopoldne v dvorani deželnega zbora, po stopnicah iz Vegove ulice (nasproti c. kr. realke).

Veliko pomladansko veselico priredi pevsko društvo »Slavec« na lepem senčnatem vrtu in areni Nar. doma na binkoštno nedeljo, dne 26. t. m. katere spored obsega 12 velikih točk, ki se zopet razdele v manjše oddelke. Najzibavnejše bode pri vinski poskušnji pri »veselem Kranjcu«, kjer se bode točila najzibavnejša kapljica in to le v kozarcih. Točile bodo naše priljubljene narodne gospi, ravno tako bodo postrezale tudi v slaščičarni in kavarni. Nekaj novega bode za Ljubljano zvečer »Lunapark« v Ljubljani ob krasni razsvetljavi vrta. Cel čas veselice, ki bo trajala od pol 5. do pozne noči bode v areni ples in sodeluje popolna Slov. Filharmonija pod vodstvom kapelnika g. Tepleja.

Gasilno društvo Velika Loka priredi dne 2. junija veliko veselico na prostem. Spored je jako obširen. Ker je čisti dobiček namenjen društvu, ki je še globoko zadolženo, prosí odbor obilne udeležbe.

Gasilno društvo v Mokronogu bo v nedeljo, dne 2. junija praznovalo svojo tridesetletnico. Opoldne bo banket v gostilni »Pri stari pošti«. (Kuvrt 3 K, udeležbo je naznaniti do 29. t. m.), popoldne pa veselica na graščinskem dvorišču. Društvo je vsled lanskega požara v veliki zadregi, zato prosí za dobitke in številno udeležbo.

Razgled po slovanskem svetu.

— Skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda« za Istro. »Družba sv. Cirila in Metoda« za Istro je imela v nedeljo v Zamecu pri Reki svojo letošnjo glavno skupščino, ki se je udeležilo na stotine hrvaškega in slovenskega ljudstva z Reke in Istre. Predsednik, državni poslanec, profesor Vekoslav Spinčič, je imel krasen pozdravni nagovor, v katerem se je zlasti spominjal družbenih dobrotinikov in navzočih, srbskih, slovenskih in čeških gostov. O društvenem delovanju je poročal tajnik Car. Emin. Iz njegovega poročila posnemamo, da so se družbe v preteklem letu spominjale razni rodoljubi z znatnimi darovi. Darovali so med drugim: posestnik Adolf Peter v Osijeku 25.000 K, dedič pokojnega slovenskega mecenca Josipa viteza Grona v Slavinjskega 5000 kron in zagrebški nadškof dr. Juraj Posilović 25.000 K. Družba je imela v preteklem letu 174.000 K dohodkov ter je vzdrževala 46 učnih zavodov, na katerih je bilo nastavljenih 60 učiteljev in učiteljic. V lanskem letu je družba otvorila tri nove šole in tri šolske vrte. Skupščina je sklenila, poslati brzojavno zahvalo klubu Cirilo-Metodijskih zidarjev v Zagrebu v roke njegovega predsednika vseučiliškega profesorja dr. Šurmina za njegovo požrtvovalno in uspešno delovanje za družbene koristi.

— Izlet čeških industrijalcev in trgovcev na Hrvaško. Danes zvečer prispe v Zagreb 38 čeških izletnikov. Med njimi se nahaja tudi praški župan dr. Karel Groš, veleindustrijec dr. Križik, prof. Helmbacher z rudarske akademije v Příbramu, zastopnik mesta Klatova, inženir Schiffauer, in drugi odlični zastopniki češke industrije in trgovine. Češki izletniki ostanejo v Zagrebu samo en dan. Iz Zagreba odpotujejo v Bosno.

— Rusko-bolgarska banka. Časnikarska agencija »Paris Nord« javlja iz ruskega vira, da se ustanovi v Solunu rusko-bolgarska banka, ki bo imela svojo podružnico tudi v Skoplju. Osnovni kapital te banke bo znašal 14 milijonov levov. Ves ta kapital bosta dali na razpolago »Bolgarska narodna banka« in »Francosko-ruska hipotekarna banka« v Sofiji.

— Slovanski čebelarški kongres. Tretji slovanski čebelarški kongres se vrši letos v Moskvi in sicer 19., 20. in 21. avgusta. Na kongresu bodo zastopani vsi slovanski čebelarji — razen slovenskih.

— Kongres slovanskih akademij se vrši te dni v Petrogradu. Kongres ima namen rešiti vprašanje, kako bi mogle vse slovenske akademije

skupno delovati na naučnem polju. Jugoslovansko akademijo v Zagrebu zastopata prof. dr. Jagić in dr. Milčetić, srbsko prof. dr. Belič, bolgarsko pa prof. dr. Miletić in dr. Zlatarov. Slovenci nimamo nobene akademije, zato tudi na tem kongresu nismo zastopani.

Gospodarstvo.

— Za vinogradnike. Poskušnje, ki jih je lansko leto delal sloveči učenjak prof. dr. Müller - Thurgau, ravnatelj kmetijskega poskušališča v Wädenswilu v Švici, so nedvomno dokazale, da napade bolezen, ki jo imenujemo peronospora (strupeno roso ali palež), trtne liste od spodnje strani. Iz tega sledi, da moramo pri škropljenju trt z galico gledati zlasti na to, da poškrbimo spodnje strani listov. To je potrebno posebno takrat, kadar imamo mokro ali megleno poletje. V takem vremenu ni samo zgornja, ampak tudi spodnja stran trtnih listov mokra in vsak tros (seme peronospore), ki ga zanes veter na spodnjo stran lista, izkalki, se zaraste v list in ga okuži, če ni spodnja stran lista z galico poškrbljena. Sedaj si tudi lahko razlagamo, zakaj je leta 1910 škropljenje trt z galico tako malo izdalo, kakor tudi, zakaj napada peronospora trto posebno v mokrih, meglenih poletjih in zakaj je ob suhem vremenu, ko je spodnja stran listov redkokdaj mokra, peronospora tako prizanesljiva. Prisvojimo si tedaj to novo izkušnjo in jo obrnimo sebi v korist pri borbi proti ljuitemu sovražniku vinske trte zlasti letos, ko nam je spomladna pozeba itak že uničila velik del željno pričakovanega pridelka. Vinogradniki, upoštevajte torej zlasti sledečih deset zapovedi za vinogradnika. 1. Škropi zgodaj, prvič najpozneje, ko je trta mladika zrasla dobro ped na dolgo, drugič deset do dvanajst dni pozneje, in tretjič k večjemu tri tedne za drugim škropljenjem. Ako pa je poletje deževno ali megleno, škropi rajše v krajših presledkih, večkrat, torej najmanj štirikrat na leto. 2. Za prvo škropljenje vzemi en kilogram, za naslednja škropljenja en in pol kilograma galice in 100 litrov vode. Galico stolči na drobno in jo stopi v kolikor mogoče čisti (najbolj deževni ali potočni) vodi. 3. Apno ima edino ta namen, da odzame galici kislinu, ker bi sicer galica listje opalila. Zato vzemi apna samo toliko, kolikor je nujno potreba. Ugašenega apna se vzame navadno za polovico več, k večjemu pa še enkrat toliko kakor galice. Ako nimaš apna, vzemi mesto njega sodo, ki jo dobiš v vsaki trgovini. Na en kilogram galice zadostuje petdeset kilogramov sode. 4. Galico raztopi posebej in apno (ali sodo) zopet posebej ter zlij oboje šele neposredno pred škropljenjem skupaj (apno v galico). Predno škropiš, premešaj zmes dobro z lesenim orodjem (s kolom ali z grebljo) in preskusi s koščkom rdečega (lakmova) ali pa belega (fenolftaleinovega) preskusnega papirja, ali ni zmes več kislja. V dobro pripravljeno zmes postane rdeč (lakmov) papir modrikast (plavkast), oziroma bel (fenolftaleinov) papir rdečkast. 5. Napravi samo toliko škroplilne zmesi naenkrat, kolikor je moreš v enem dnevu, k večjemu v dveh dnevih porabiti, kajti stara galici zmes nima nobenega učinka. Galico in apno, vsako zase raztopljeno in ne pomešano, hraniš lahko dlje časa brez škode. 6. Škropi — če je le mogoče — le v suhem, brezveternem vremenu, ne v rosi in ne v najhujši vročini. Le v sili škropi tudi v rosi. Glej, da se galica na trti, še predno pride prvi dež, dobro posuši, če ne, potem škropljenje ponovi, kakor hitro nastane lepo vreme. 7. Škropi zlasti spodnje strani listov. Ne obli-vaj trt z galico, temveč škropi tako fino, kakor da bi na trto megla ali rosa padala. Ako tako trte poškrbiš, so bolj varne proti boleznim, kakor če jih oblivaš in poleg tega prihraniš še na galici. Vzemi torej dobro, močno škroplilnico in dobro jo goni, da fino razpršuje. Take škroplilnice se dobe lahko potem c. kr. vinarskega nadzorstva. Za škropljenje spodnjih strani listov se dobivajo k škroplilnicam posebni nastavki, ki imajo obračevalne obroče. 8. Ne škropi samo listja, ampak glej, da bodo tudi ostali zeleni deli trte, zlasti pa tudi grozdje, vselej dobro poškrbljeno. Ne pozabi škropiti tudi na zeleno cepljenih trt, koj ko dobro odženejo in večkrat. 9. Ako je le mogoče, poveži mladice vsaj en dan pred vsakokratnim škropljenjem. Pri tem obri vse nepotrebne mladice in zalistnike. 10. Drži vinograd čist od plevela. Čim več zraka in manj vlage pride med trte, tem manj se razvijajo trtne bolezni. — C. kr. vinarski nadzornik: Bohuslav Skalický.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustotomšek.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Darila.

Skupni pregled daril ob veselici za »Domovino«: g. Vinko Majdič v Kranju 50 K, g. Ivan Hribar, ravnatelj 20 K, g. Verovšek, mag. uradnik 10 K, dr. Praunseis, zobozdravnik 3 K, g. I. Mejač 3 K, g. Turk 8 K, g. župan dr. Iv. Tavčar 15 K 80 v, g. podžupan dr. K. Triller 18 K, g. Tribuč 4 K, gđ. Jerica Dolenc 3 K, g. urar Čuden 4 K 60 v, g. Premrou 3 krone, g. Rohrmann 4 K, Neimenovan 6 K in g. Češnik 5 K. Pri tej priliki je društvo prejelo še 30 K od ge. Vere svetnik dr. Slajmerjeve in 5 K od cvetličnega salona Bajec. Ostalo smo izkazali v »Slov. Narodu« z dne 20. t. m. — Z zahvalo moramo omeniti še, da je g. Jenko daroval za veselico 11. maja 40 štruc rženega kruha in je tvrdka Ed. Kavčič naklonila 10 K popusta pri kupljenem blagu, tvrdka I. Bonač pa 5% pri kupni ceni. Končno prosimo še sl. vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda in predsedstvo slov. trgovskega društva »Merkur« sprejeti našo zahvalo za dovolitve uporabe njihovih prostorov ob veselici.

Upravi naših listov so poslali:
Za Ciril-Metodovo družbo. G. Žirovnik iz Borovnice 18 K 40 v, katere so zbrali prijatelji g. Majarona v Borovnici ob njegovem godovanju dne 16. t. m. in g. Fr. Jaklič, učitelj v Radovljici 20 K, nabranih na šrangji v Podbrezjah pri Francku ob priliki ženitovanja Marica-Joso Benedik. Skupaj 38 K 40 v.

Za Sokolski dom v Borovljah. G. Andrej Černe 10 K radi neke poravnave.

Za pogorelce v Tomačevem. G. Andrej Černe 5 K radi neke poravnave.

Živel nabiralci in darovalci!

Narodovo zavarilo. Tako se sme imenovati bolesti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano »Mollovo francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 2.—. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z vrstveno znamko in podpisom. 5 19

»Kufeke« ne obsega mleka in je torej izvrstno živilo za otroke, ki mleko prenašajo samo mimogrede ali ga sploh ne morejo; zatorej nudi »Kufeke« izborno živilo ob bljevanju, črevesnem kataru, driski itd., ko se je treba ogibati mleka in mleko obsegajočih živil.

MOJ STARI
nazor je in ostane, da proti prhljaju, prezgodnjemu osivenju in izpadanju las kakor sploh za racionalno negovanje las ni boljšega sredstva nego svetovnoznani Bay-rum s konjičkom, znamko lesen konjiček tvrdke Bergmann & Co., Dečin n. L. V steklenicah po K 2.— in 4.—, se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah. ::



Mirno lahko spite!

Če ste namočili perilo čez noč s pralnim izvlečkom »Ženska hvala«, izloči se vsa mesnaga sama od sebe, brzo in temeljito. Hitro in lahko se opere perilo potem z milom »Schicht« znamka »Jelen«, da postane bleščeče belo, kajti pralni izvleček »Ženska hvala« in milo »Schicht« belita perilo kakor sonce.

25

Priporočamo
manufakturno trgovino
J. Ciuha
Stari trg št. 1
Pod Trančo.

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las

deluje najboljšje priznana

Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepjuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 krono.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, special. tet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Rastova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubl. mostu. 17

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 22. maja 1912

Maložnjeni papirji.	Dinar	Blagov
4% majeva renta	89-20	89-40
4 1/2% srebrna renta	92-20	92-40
4% avstr. krona renta	89-20	89-40
4% ogr.	89-05	89-25
4% kranjsko deželno posojilo	92-25	92-25
4% k. o. češke dež. banke	91-75	92-75

Srečke.	442—	454—
Srečke iz l. 1860 1/2	610—	622—
" " 1864	292—	304—
" " flake	300—	312—
" zemeljske I. izdaje	263-50	275-50
" " II.	244-50	250-50
" ogrske hipotekne	495—	507—
" don. komunalne	489—	501—
" avstr. kreditne	71—	77—
" ljubljanske	56-50	62-50
" avstr. rdeč. križa	35-50	41-50
" ogr.	29-90	33-90
" bazilika	242-65	245-65
" turške		

Gotnosc.	454—	460—
Ljubljanske kreditne banke	638-90	639-90
Avstr. kreditnega zavoda	531-25	532-25
Dunajske bančne družbe	104-65	105-65
Južne železnice	729—	730—
Državne železnice	967-25	968-25
Alpine-Montan	370—	372—
Ceške sladkorne družbe	279-50	280-50
Zivnostenske banke		

Valute.	11-40	11-42
Cekini	117-80	118—
Marke	95-65	95-90
Franki	94-65	94-90
Lire	254-12 1/2	255-12 1/2
Rublj.		

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 22. maja 1912.

Termin.

Pšenica za maj 1912	za 50 kg	11-83
Pšenica za oktober 1912	za 50 kg	11-40
Rž za oktober 1912	za 50 kg	9-66
Oves za oktober 1912	za 50 kg	9-25
Koruzza za maj 1912	za 50 kg	9-21
Koruzza za julij 1912	za 50 kg	9-23

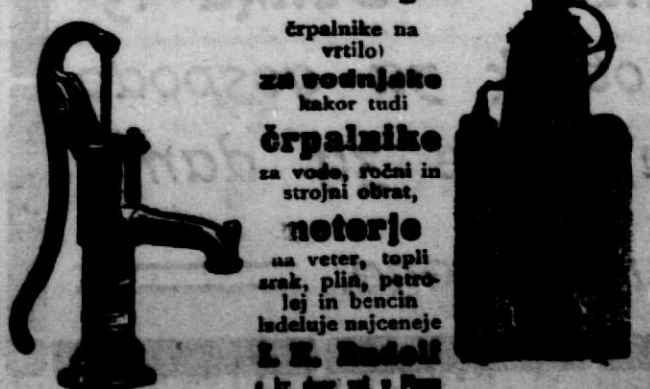
Meteorološko poročilo.

Vilna nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 30-70 mm

maja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
21.	2. pop.	734-1	21-7	moč. zah. sr. jzh.	sk. oblak. del. jasno
"	9. zv.	732-9	16-8		
22.	7. aj.	730-4	13-0	sr. jzh.	oblakno.

Srednja včerajšnja temperatura 16-5°, norm. 14-8° Padavina v 24 urah 0-5 mm.

Vodne elevatorje



Črpalnike na vrtilo
za vodenje
črpalnike
za vodo, ročni in
strojni obrat,
neterje
na veter, topli
arab. plin, petro-
lej in bencin
deluje najceneje
L. K. Radol
c. in kr. avr. št. v. Plav

+

Tužnim srcem naznanjamo, da je naš ljubljani oče, oziroma stari oče, tast in stric, gospod

Matevž Skubic
uslužbenec juž. žel.,
po dolgi mučni boleznili v starosti 81 let, previden s sv. zakramenti 21. maja mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb dragega rajnega bo 23. maja ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta 79, k Sv. Križu.
Umrlega priporočamo v molitev in blag spomin. 1891

Ivana Podkrajšek roj. Skubic, hči.
Ivan Skubic, sin.
Matej Podkrajšek, zet.

Zahvala.

Za izkazano nam sočutje povodom bridke izgube naše preljubljene

Franjice
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam na kakoršenkoli način lajšali veliko žalost, posebno pa se zahvaljujemo blagim darovalcem krasnih vencev, ter vsem udeležnikom pogreba.
Vsem skupaj, in vsakemu posebej Bog plačaj!

Bled, 22. majnika 1912.

Žalujoča rodbina Črne
1892 hotel pri »Petranu«.

Vino, jabolčnik
droženka
slivovka } šele zdaj žyana
predaja
Jvan Malus na Bizelskem.
Cene primeroma nizke, ker so vina izborna.

Iščem 1865
pisarniško pomočnico
izurjeno posebno v strojepisju, deloma v stenografiji. Ponudbe s fotografijo na:
Advokat Müller, Celovec

Spretno prodajalko
izurjeno posebno v papirni stroki, večšo slovenskega in nemškega jezika,
sprejme 1850
A. Slatnar v Kamniku.

Iščem izurjenega 1864
koncipijenta,
dobrega govornika posebno tudi v nemščini.
Advokat dr. Müller v Celovcu.

Kupi se še malo rabljen
bencinov motor
na 8 HP.

Ponudbe pod »Motor« na upravništvo »Slovenskega Naroda« 1834

SUKNA,
loden in modno blago
za gospode in dame razpošilja
Karel Kocian,
tvarnica sukna v Hampden
v amer. tranku. Tvarništvo cene.

Zaradi slabega vremena se vrši **koncert v hotelu „Lloyd“ v soboto in ne danes.** — S poštovanjem **K. Tauzes, restavrater.**

Izletnikom in potnikom ki obiščejo Kamnik v blagohotno naznanje!

Gostilna pri Petru

KAMNIK, Velika ulica 19
priporoča svojo izvrstno kuhinjo, fina naravna vina in Men-
geško dvojno marčno pivo, vse po zmernih cenah. — Na
razpolago so sobe za tujce, po jako zmernih cenah. —
1886 Z veselo poštovanjem **Peter Zerovnik.**

Prava in neprava ljubezen.
Povest. — Spisal Blaž Pohlin.
Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K
50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opator praporščak.
Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.
Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K
70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
naznanja st. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo. 48

Velika zaloga suhih vencev.
zdelovanje šopkov, vencev, trakov itdi
Okusno delo in zmerne cene
Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izveček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-52 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tr-
žič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec, St. Vid ob Glini,
Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.

9-03 dopoldne. Osební vlak na Kranj,
Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak,
Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Ce-
lovca, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Ber-
lin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-31 popoldne. Osební vlak na Grosu-
plje, Kočevje, Trebnje St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.

3-32 popoldne. Osební vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič,
Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na
brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd,
Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec,
Linc, Dunaj.

7-44 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-09 po noči. Osební vlak na Kranj, Je-
senice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na
brzovlak na Beljak, Franzenfeste, Ino-
most, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago,
Draždane, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Go-
rice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-
lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona)
Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Ino-
mosta, Beljaka, Tržica, Kranja.

8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega,
St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-51 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža,
Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja,
Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda,
Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice,
Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka,
Tržica, Kranja.

3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplic,
Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Ko-
čevja, Grosupljega.

4-20 popoldne. Osební vlak od Trsta,
Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca,
Solnograda, Franzenfeste, Beljaka, Tržica,
Kranja.

7-09 zvečer. Osební vlak iz Jesenic z
zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan,
Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna,
Monakovega, Solnograda, Inomosta, Fran-
zenfesta, Beljaka, (direktni voz Solnograd-
Opatija-Reka).

8-15 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice,
Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca,
Beljaka, Tržica, Kranja.

9-13 po noči. Osební vlak iz Straže-Top-
lic, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega,
Kočevja, Grosupljega.

11-33 po noči. Osební vlak iz Trsta, Go-
rice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.
Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12,
7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).
Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41,
6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Za birmance priporoča

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5

obleke, klobuke in slamnike za dečke
in oblečke za deklice. — Velika iz-
bira izgotovljenih oblek za gospode
ter najnovejše konfekcije za dame.

Cudovito nizke cene.

J. Zamljen

čevljarški mojster
v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfi-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo
storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorake in
telovadake čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera
ipropisan čevlji. 245

Intelligenten mladenič

star 23 let, ki je dovršil spodnjo gimnazijo
in trgovsko šolo z odličnim vspehom, želi
službe kontorista oz. knjigovodje

ali kaj primerne. Ima najboljša spričevala
tudi iz trgovske prakse. Gre tudi na deželo.
Cenjene ponudbe pod „vestna moč“ na
upravnitvo »Slovenskega Naroda.« 1860

Vrtnar

se sprejme v službo
pri graščini v Ribnici.

Nastop eventualno takoj. — Plača po
dogovoru. Ponudbe je poslati na
Oskrbništvo graščine v Ribnici.

Primorska klet

Valvazorjev trg 4

se priporoča cenj. občinstvu.

Spretna prodajalka

špecerijske stroke, večča slovenskega in
nemškega jezika 1887

se sprejme za takošnji vstop
pri trvdki

J. & A. Majdič v Kranju.

Na senčnatem vrtu

restavracije

„Narodni dom“ v Ljubljani
toči se pivo

vrček po 22 vin.

Vina 1 l. od 88 v. nadaje.

Zajtrki (mali golaž) 20 v. Kosila
od 60 v. nadalje. **Večerje od 40 v.**
nadalje.

Velik prostor za halmanje in zaprto kegljišče.

Ob neugodnem vremenu je na razpolago
velika areza in so cene enake kakor na
vrtu. —
K obilnemu posetu vljudno vabi

Marija Drazilova
restavraterka.

1842

Močni saton.

Castilim damam priporoča

klobuke

le najfinejšega okusa

Ida Škof-Vaneh

26 **Šod Frančo.**

Šatni klobuki vedno pri-
pravljeni. Tako tudi venci
o trakov in razne cvetlice
.. doma izgotovljene. ..

Protin — revmatizem — ischias

„Rimske toplice“
Tržič (Monfalcone)

1. junija — 1. oktobra. — Tople kopeli
40° C, slovite blatne kopeli fango, ma-
saža itd. Izborna stanovišča in oskrba
v kopaliskem zavodu. — Bivanje na
morju. — Prospekte daje ravnateljstvo.

Konfekcijska trgovina in zavod za izdelovanje oblek po meri

A. KUNC

..... Ljubljana

priporoča svoje izborne izdelke vsakovrstnih

pomladnih oblačil.

Strogo solidna postrežba. Najnižje, stalne cene.

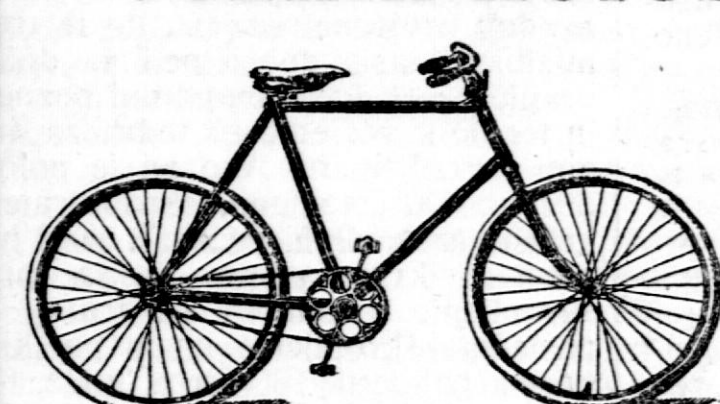
..... Ilustrovani ceniki na razpolago.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

.. priporoča svojo bogato zalogo ..

voznih koles.



Sivalni stroji
za rodbino in obrt.
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“.
Pletilni stroji
.. vseh velikosti. ..

Nc II 162/12 2 1889

Oklic.

Na prostovoljno prošnjo lastnice g. Pavle Sajovic iz Tacna, dovo-
ljuje se prostovoljno

dražba 37 gozdnih parcel

vpisanih pod vlogo št. 225 d. o. Zg. Besnica.

Izključna cena za vsako posamezno parcelo se določa na 400 K.

Za to dražbo določuje se narok na

29., 30. in 31. majnika 1912

in eventualno vselej ob 9. uri dopoldne v Zg. Besnici na mestu zemljišč
s pripombo, da se kupci zbirajo pri Mahavu.

Pogoji, glasom kojih je 15% varščine uplačati takoj, ostanek kupnine
pa v dveh mesecih, se smejo tukaj vpogledati

Ukuziženih upnikov na posestvu ni.

C. kr. okrajna sodnija Kranj, odd. II,

dne 21. maja 1912.

ELEKTROTEHNIŠKA DELNIŠKA DRUŽBA

PREJE

KOLBEN IN DR. PRAGA-VYSOCANY

Dinamo stroji in električni motorji. :
Naprave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. : Električni
obrat vseh vrst. : Ventilatorji. : Tur-
bogeneratorji, električne železnice in
lokomotive, žerjavi in dvigala. : Obloč-
nice in žarnice vseh vrst. : Vodne
turbine vseh sestavov (Francis, Pelton).
: Točna, cena in hitra popravila vseh
električnih strojev drugih trvdk. : Vse
potrebe za instaliranje. : : : : :

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica

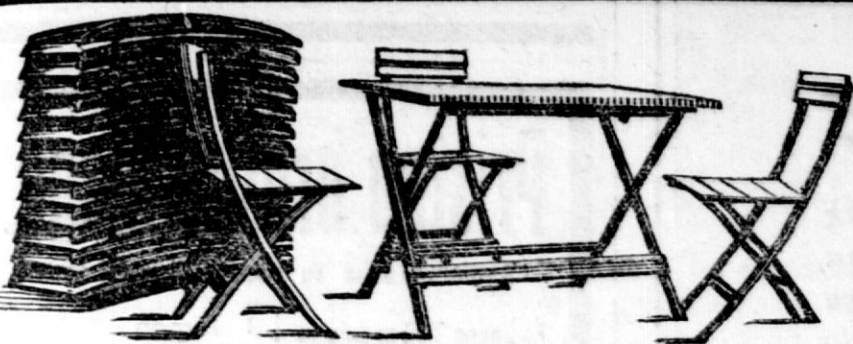
na Hrvaškem.

Postaja Zabok in postajališče:
Zagorjanske žel. kopališče Stubica
Sezija od 1. maja do 30. okt.

Topli vrelci 53° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, revmatizma, ischias, dalje senčnih bolezni, kroničnih katarjev, ekzmov, živčnih bolezni, kožnih bolezni, preboleti. Najboljša poraba vrelkega mahovja, enakega onemu v Francovih varih. Kopališki sadravniki. Zdravilna godka. Prekrasen godni park, najlepša okolica. Najcenejša breskova rečnca, prav dobra prehrana in stanovanje.

Radioaktiviteta.

Soba od K 1- naprej — Pojasnila in prospekte daje uprava kopališča Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brojerna postaja Stubica. — Postaja za interurbani telefon. Avtomobilna svezna pri vlakih ob 8. uri 53 m. dopoldne na postaji Zabok; 12 uri 31 m. in 6. uri 5. minut popoldne na postaji Stubice Toplice. 1773



Velika zaloga patentovanih železnih in lesenih skladnih stolov, klopi in miz, ki jih izdeluje in zalaga parna tovarna lesenih izdelkov 1186

Fran Burger v Sp. Šiški.

Znižane cene. — Prospekti zastoj in poštne prosto.



1887 jubilejni cenik zastoni! 1912

ZA BIRMO!

Najboljši in najcenejši vir za nakup birmanskih daril.

Največja izbira ur, zlatnine in srebrnine. Srebrne moške ali damske ure po K 9.80; zlata damska ura K 23-; srebrna verižica K 3-; srebrna dvostranska verižica (zelo moderna) K 4-.

Fr. Čuden

Prešernova ulica 1. - Ljubljana - Samo nasproti franc. samostana

Lasna tovarna ur v Švici.

Precizijske ure „Alfa“, „Union“, „Seeland“.

Apno

priznana najboljša kakovosti priporočila

Franc Weinberger, posestnik apnenic Zagorje ob Savi. 1801

Išče se kontoristinja

vsaj z nekoliko prakso, popolnoma zmožna slovenskega in nemškega jezika, strojepisja in stenografije. — Nastop takoj — Ponudbe v obeh jezikih pod „poštni predal št. 5, Ljubljana“.

Knjigovodkinja

z večletno prakso 1868

se sprejme v stalno službo

pod ugodnimi pogoji — Ponudbe pod „Stalna knjigovodkinja“ sprejema upravnništvo Slovenskega Naroda.

Naprodaj je radi odsotnosti lastnika krasno posestvo (letovišče)

v Smartnem ob Savi poleg Ljubljane.

Pripravno za zasebnika z lepimi sobami, senčnatim, sadnim in zelenjavnim vrtom. Razgled na divne kamniške planine. — Zemljišča, kakor najlepših travnikov, njiv in gozda je 30 orolov v neposredni bližini domovanja, torej za živinorejce in mlekarstvo zelo ugodno. — V hiši se nahaja ljubljanski izletnikom priljubljena gostilna in zaloga piva z ameriškimi ledenicami. Velike, lepe vinske kleti za trgovce z vinom na debelo. Hša z gospodarskimi poslopi se proda tudi sama, brez zemljišča. — Cena in drugi kupni pogoji se zvedo pri lastniku 1866

Mat. Dolničar,
restavriater na juž. kolodvoru St. Peter na Krasu.

Kavine mešanice Karla Planinška

prva ljubljanska velepražarna za kavo.

Dobivajo se v pražarni na vogalu Dunajske ceste — Sodne ulice in v moji trgovini s specerijskim blagom Dunajska c. 6.



Modni salon
Stuchly - Maschke



3 ŽIDOVSKA ULICA 3

priporočila svojo bogato zalogo vseh vrst

slamnikov in čepic zaradi pozne sezone po znatno znižanih cenah.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 2306 Cene brez konkurence!

Priporočila se domača najnovejša
konfekcijska trgovina

Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta 3.

Sprejemajo se naročila po meri,
ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba.

Najnižje cene.



Narodna knjigarna.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest; spisal Fr. Remec.
Cena 2 K, s pošto K 2-20.

Pravkar je izšla v drugi izdaji prekrasna zgodovinska povest »Kralj Matjaž«, ki spada med najbolj čitane knjige in po kateri občinstvo vedno znova vprašuje.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumavsky.
Cena broš. K 1-50, vez. 2-50, s pošto 20 v več.

Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel.
Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Koncem 15. stoletja se je pripravljaj na Slovenskem kmetijski punt. Kmetstvo ljudstvo je takrat strahovito trpelo in vrh tega so duhovske in posvetne oblasti trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega čarovništva. Ponekod so požgali vse prebivalce kake vasi, ker so bili osumljeni čarovništva. Vse to nam opisuje pisatelj v tem velezanimivem romanu.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.
Cena broš. K 2-20, vez. K 4-20, s pošto 40 v več.

Velezanimiv roman iz časa velikih bojev med pomorskimi razbojniki, turškim cesarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.
Cena broš. K 1-60, vez. 2-60, s pošto 20 v več.

To knjigo veseli, kakor je kritika imenovala to presrečno povest. So po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.
Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.
Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejanja.

Undina.

Spisal André Theuriot.
Cena 90 v, s pošto 10 v več.

Eden najljubeznivejših francoskih pisateljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benalija.

Spisal Fr. Remec.
Cena K 1-50, s pošto K 1-70.

Velezanimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jih je spisal Cankar.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Zup.
Cena K 3-20, s pošto K 3-20.

To je najpopolnejše in najtemeljitejšo delo o narodnem gospodarstvu v slovenskem jeziku. Ta knjiga je absolutno potrebna za vsakega, kdor deluje na narodnogospodarskem polju, zlasti za vsakega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.
Preložil Vladimir Levstik.
Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40, s pošto 20 v več.

V tem »odlomku najdenega rokopisa« so popisane strahote vojne in iz nje porajajo se pijanosti krvi in blaznosti.

V študentskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

To je gniljiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeščanskih in gosposkih krogov, tragedija dekleta, ki je vzraslo v študentskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gospodskih ulic in to poplačalo s svojo življenjsko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka.

Cena — 80 v, vez. K 1-60, s pošto 20 v več.

Ta mična ljubezenska povest se je občinstvu prav posebno prikupila. Dejanje se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške vojne, ki jo je vodil princ Evgen. V povesti je popisano, kako izvrši strahopeten človek občudovanja vredna junaštva, samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristokratov, med katere je stopilo slovensko dekle, ki v svetosti svoje ljubezni doprinese plemenite žrtve, dokler se na poslednji njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.
Cena broš. K 1-20, vez. K 1-80, s pošto 10 v več.

Kdor se hoče prav od srca nasmejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega humora.

Ljubljana  Prešernova ulica 7  Ljubljana

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edne** slovenske
tovarne v Ljubljani

Naprodaj so mladi psi hrti

(Windhund) čistokrvni. Naslov pove uprav.
»Slovenskega Naroda.« 1841



Tapetnik Dragotin Puc

Ljubljana, Marije Terezije cesta šte. 16
na dvorišču, levo 3856

se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela. Velika izbor zgotovljenih

: divanov : otomanov in modrocev.



- Za birmanska darila -

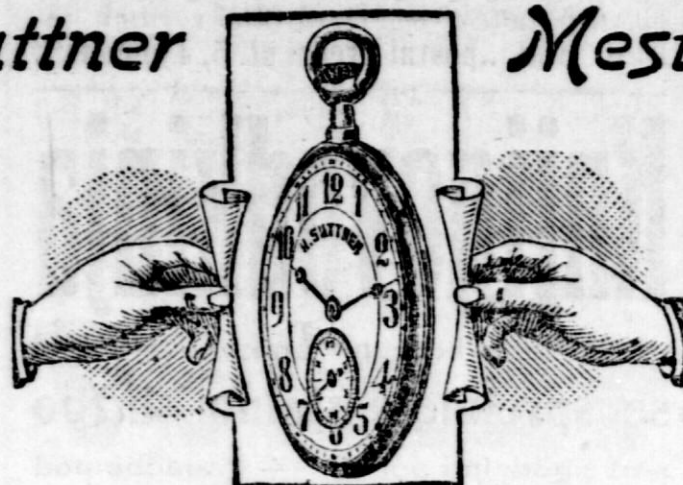
si dovoljuje

turdka H. Suttner

Mestni trg št. 25

svoje cenjene odjemalec
opozoriti

na svojo najbogatejšo za-
logo vseh vrst ur, kakor
tudi draguljev, zlatnine,
srebrnine in sploh vseh v
to stroko spadajočih pred-
metov, katere je tako ur-



stila, da bode lahko vsak
ceni, odjemalec popolnoma
postrežen po svojem okusu
in se bo vsaka naročila
rešila v popolno zadovolj-
nost. Za solidno, resno in
točno postrežbo jamčim. ::
Za obilen obisk se pripo-
roča 3 velespoštovanjem

turdka H. Suttner :: Mestni trg šte. 25.

Proda se hiša

v Rožni dolini 126

z vrtom. — Prijazna, mirna lega. 15
minut od Ljubljane. 1858

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1912.

En kupon 3'10 m dolg za	1 kupon 7 kron
kompletne moške obleke	1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, in	1 kupon 15 kron
telovnik) stane samo	1 kupon 17 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko suknjo 20 K, dalje blago
za povrnike turistov, loden, svilnate kumgarne
itd. razpoložljiva po tvorniških cenah za solidno in
rečno dobro znano tvorniško zalogo sukna

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec gratis in franko. 541

Prednost, ki jih imajo privatni odjemalci, ako
blago naročijo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju tvornice, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbira. Tudi najmanjša naročila se izvrše s
popolnoma svežim blagom natančno po vzorcu.

PATENTE

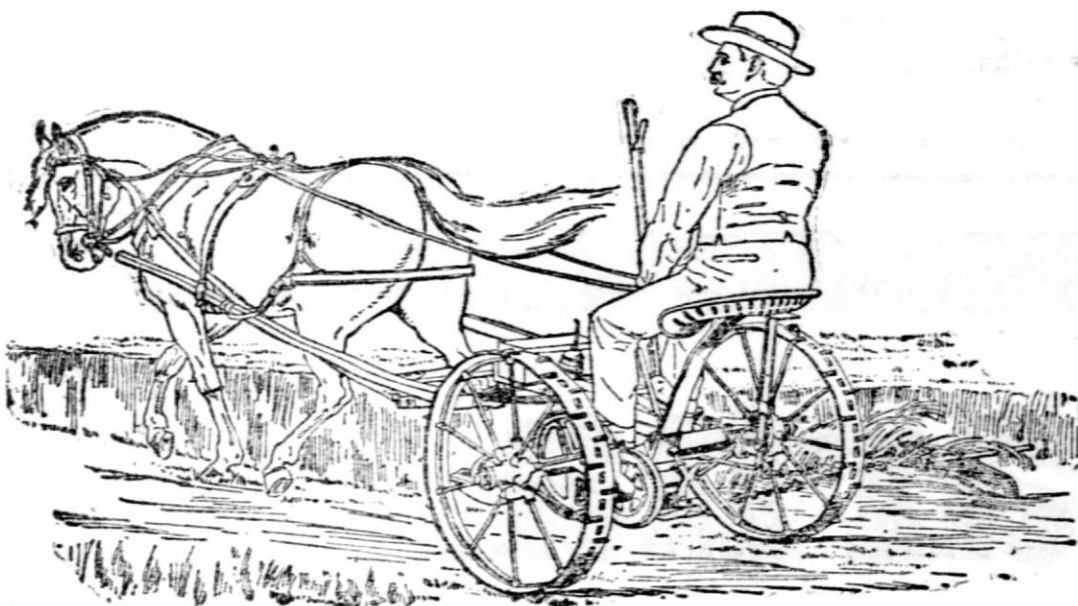
vseh dežela izposljuje inženir 20
M. GELBHAUS, oblatveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Nespodbitna DEERING

resnica je, da so NEW-IDEAL 1912

izvirni ameriški kosilni stroji eno- in dvovprežni — najboljši in najvišje delozmožnosti.

Deering New-Ideal 1912



se odlikujejo od dru-
gih sistemov zlasti :
vsi deli nagelja in lah-
kega rezanja in neraz-
rušene trpečnosti. Vsi
delajoči deli pri
»Deering New-Ideal
1912« kosilnicah so
jekleni ali kovani in
ne rjave.

»Deering New-Ideal
1912« kosilnice imajo
varstveno znamko z
mojo firmo. Vsi drugi
»Deering« kosilni
stroji, ki jih posujejo
razne trgovice, so sta-
rejšega modela ali —
ponaredbe!

Kupite torej samo
»Deering New-Ideal
1912« kosilnice, ki se
dobivajo pristno edino
le pri založniku za
Kranjsko

Fr. Stupica v Ljubljani Marije Tere-
zije cesta 1.

Dalje priporočam tudi svojo največjo zalogo najboljših raznov. poljedelskih strojev in železnine.

Bivši orožnik

išče primerno in stalno službo.

Ponudbe pod šifro „L. M. šte. 29“ na
upravnishvo »Slovenskega Naroda«. 1806

Brivnica

v Ljubljani, na jako prometnem kraju
se odda v najem ali pa proda.

Nastopi se lahko takoj. 1875

Naslov se izve v uprav. »Slov. Naroda«.

Iz proste roke se proda

VILA v KAMNIKU

z 9 sobami in pritliklino, lepim sadnim
vrtom, parkom in kopališčem, even. se

oddaja

stanovanje za poletje

s tremi sobami, popolnoma opremljeno.

Natančneje povedo 1842

Ane Soss dediči v Ljubljani.

Vedno krasne novosti, dobro blago

in po že znano najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, 1^a kako-
vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših
moških klobukov, slamnikov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.

C111

prizadevanj, najti najboljše in naj-
izdatnejše sredstvo za izboljšanje
kave

dosežejo vedno le one gospodinje,

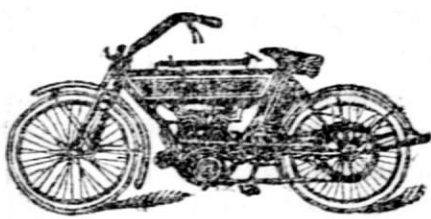
ki kupujejo kavini pridatek v
zabojčkih ali v zavitkih, ozna-
čenih s „kavinim mlinčkom“.
One so izbrale najboljše, kajti pridatek
za kavo s „kavinim mlinčkom“
je najjedrnatejši, najokusnejši in
najizdatnejši izdelek te vrste,
ker je 708-IV.



Tvorniška znamka.

„pravi Franck“.

Tovarna v Zagrebu.



Zastopstvo le prvovrstnih to-
varen in priznani najboljših
koles „KINTA“ modeli 1912

Karel Čamernik & Ko.

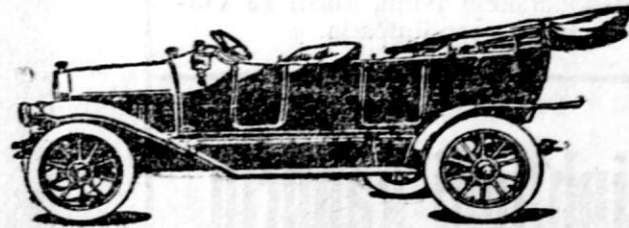
Ljubljana, Dunajska cesta 9-12.



Specialna trgovina s kolesi, motorji, avto-
mobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica prvega razreda za
vsa v to stroko spadajoča dela in popravila.

Garaža za avtomobile. Zaloga pnevmati-
kov za avtomobile, motorje in kolesa
Popravila pnevmatikov potom
vulkaniziranja. Bencin in olje za
vse vporabe. Izposojevalnica ko-
les. Sola za vožnje z vsemi vo-
zili. Interesentom smo s strokov-
nimi pojasnili brezplačno na razpolago.



Velika zaloga najmodernejših slamnikov.

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših fasonah in v veliki izbiri

priporoča

IVAN SOKLIČ.

Pristni Panama-slamniki od 9 K do 50 K.

Za birmance

1812 priporoča turdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 9

svojo bogato zalogo oblek
po čudovito nizkih cenah



:: TEHNIČNI BIRO IN STAVBNO PODJETJE ::

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

IZDELUJE:

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

Beton * železobeton
* mostove * stropne *
dvorane * zazidke
::::: turbin. :::::

Strokovna izvršitev
vseh vrst načrtov *
prevzetje zgradb *
: tehnična mnenja.

Vodovodi * elek-
trične centrale * tur-
bine * mlinci * žage *
::::: opekarne in :::::

moderne apnenice.

Obisk strokovnih
inženirjev na željo.